

Päiväys
29.8.2025

Diaarinumero
170/03.04.04.04.23/2024
221/03.04.04.04.23/2024
226/03.04.04.04.23/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.8.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **5.9.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.8.2025 nro 1050/2025, valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa, Mäntymäen tuotantoalueen maa-aineslupa ja ympäristölupa sekä kierrätystoimintojen alueen ympäristölupa ja toiminnan aloittamislupa, Nurmijärvi.

Luvan hakija

Rudus Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.8.2025 – 6.10.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **6.10.2025**.

29.08.2025

Dnrot

170/03.04.04.04.23/2024

221/03.04.04.04.23/2024

226/03.04.04.04.23/2024

Asia

Valitukset ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittajat

1. Nurmijärven kunta

2. Rudus Oy

3. [REDACTED]

Luvan hakija

Rudus Oy

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 15.1.2024 nro 10/2024

Aluehallintovirasto on myöntänyt Rudus Oy:lle määräaikaisen 15.1.2044 asti voimassa olevan maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen yhteisluvan Mäntymäen tuotantoalueen toiminnan olennaiselle muutokselle. Lupa koskee kiinteistöllä 543-410-2-94 sijaitsevan tuotantoalueen seuraavia toimintoja:

- maa-ainestenotto, louhinta ja murskaus nykyisillä ja hakemuksen mukaisilla louhinta-alueilla
- ylijäämälouheen vastaanotto, murskaus ja varastointi
- betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämämaiden (ml. jätteellinen maa-aines), vastaanotto, käsittely ja kierrätys
- ylijäämämaiden sijoitus (maankaatopaikkatoiminta)

Samalla aluehallintovirasto on hyväksynyt hakemuksessa esitetyn kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla lupamääräysten 1–45 mukaisesti.

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavaa vahinkoa.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen muutetun toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisia lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (ympäristönsuojelulaki 199 §). Aloittamislupa koskee kierrätystoimintojen aluetta ja sillä harjoitettavaa jätteenkäsittely- ja maankaato-paikkatoimintaa sekä louhinta-alueella tapahtuvaa louhintaa, rikotusta ja murskausta siltä osin, jolle on olemassa lainvoimainen maa-aines- ja ympäristölupa.

Muutoin tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Lupamääräykset 1, 3–6, 9, 12, 15–29, 31–39 ja 45 kuuluvat seuraavasti:

Yleiset lupamääräykset

1. Toimintaa saa alueella harjoittaa seuraavina ajankohtina:

- Kallion poraus ma-pe klo 07–21
- Kiviaineksen rikotus ja räjäytykset ma-pe klo 08–18
- Kuormaaminen ja kuljetukset ma-pe klo 06–22 sekä la klo 08–18
- Kiven, betonin ja tiilen murskaus ma-pe klo 07–22
- Muut käsittelyt (seulonta, välppäys, sekoitus) ma-pe klo 07–22
- Ylijäämämään, betonin ja tiilen vastaanotto ja ylijäämämään sijoitus ma-pe klo 06–22
- Ylijäämälouheen päiväaikainen vastaanotto ma-pe klo 06–22 ja la klo 07–18
- Ylijäämälouheen yöaikainen vastaanotto ti-pe klo 22–06, perjantain ja lauantain välinen yö klo 22–07
- Muu toiminta ma-pe klo 07–22.

Kaikki toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä.

Ylijäämälouheen vastaanoton tulee tapahtua pääsääntöisesti päiväaikaan. Yöaikaisen vastaanoton aloittamisesta ja arvioidusta kestoista on ilmoitettava valvontaviranomaisille sekä lähiympäristön asukkaille etukäteen. Yli kaksi viikkoa yhtäjaksoisesti kestävä ylijäämälouheen yöaikaisen vastaanoton haittojen estämisestä tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma

valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kahta viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Ylijäämälouheen yöaikaisen vastaanoton sallitut toiminta-ajat eivät koske arkipyhää edeltävää tai pyhäpäivän/-päivien jälkeistä yötä, jolloin kyseinen toiminta on kielletty.

Tieto seuraavan viikon räjäytysten ajankohdista tulee saattaa yleisön tietoon ensisijaisesti sähköisillä tiedotusjärjestelmillä perjantaisin klo 16 mennessä. Louhintaräjäytyksistä tulee ennen räjäyttämistä antaa varoitussignaali.

3. Toiminta-alueen pohjoisosassa on säilytettävä yhtäjaksoinen, vähintään 50 metriä syvä ja 200 metriä leveä puustoinen vyöhyke.

Maa-ainesten otto, louhinta ja murskaus

4. Lupa koskee lupahakemuksessa sekä päätöksen liitteessä 1 esitettyä toiminta-aluetta. Lupapäätöksen mukaisen louhinta-alueen pinta-ala saa olla yhteensä enintään 18 hehtaaria ja alueelta otettavan kalliokiviaineksen määrä yhteensä enintään 5,8 miljoonaa kuutiometriä (m^3 ktr). Alimmat ottotasot saavat olla päätöksen liitteen 1 mukaiset. Syvimmillään louhinnan saa ulottaa tasolle +34 m (N_{2000}).

Toiminta ja sen vaiheistus tulee toteuttaa päätöksen liitteissä 1–3 esitettyjen piirustusten mukaisesti.

Louhinta-aluetta ei saa ulottaa 300 metriä lähemmäksi asumiseen tai loma-asumiseen käytettävää rakennusta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa oleskeluun tarkoitettua piha-aluetta. 300 metrin raja ja louhinta-alueen raja on merkittävä pysyvällä merkinnällä ottamisalueelle. Naapurin rajaan itäpuolella on jätettävä vähintään 5 metriä ottamisalueesta. Valtatiehen 3 suojaetäisyyden on oltava vähintään 50 metriä tien keskilinjasta.

Kallion louhinta tulee toteuttaa hakemuksessa ja sen suunnitelmapiirustuksissa (pätöksen liitteet 1 ja 2) esitetyn mukaisesti. Kiviainesten ottamisen on edettävä hakemuksen mukaisesti. Alueelta poistettavat pintamaat tulee käsitellä ja varastoida hakemuksessa ja kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

Louhinta-alueelta saa louhia kalliota enintään 800 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

5. Räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä, paineallosta tai kivien sinkoutumisesta ei saa aiheutua vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolisille rakennuksille, rakenteille, kaivoille tai muulle ympäristölle. Panostuksessa ja räjäytyksissä tulee pyrkiä siihen, että räjähdysainejäämät ovat mahdollisimman pieniä.

Rikotus tulee toteuttaa mahdollisimman alhaisella tasolla melun leviämisen vähentämiseksi.

6. Kiviainesta (ml. alueen ulkopuolelta vastaanotettu ylijäämälouhe) saa murskata louhinta-alueella enintään 1,8 miljoonaa tonnia vuodessa. Ylijäämälouhetta saa ottaa vastaan enintään 1,0 miljoonaa tonnia vuodessa. Ylijäämälouheen vastaanottoa paikka sekä murskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Sijoituspaikan on oltava ympäröivän luontaisen maanpinnan tasoa alempana ja sellainen, että melun leviämistä voidaan rajoittaa louhosrintauksilla ja/tai kiviaineksen varastokasoilla.

Jätteiden vastaanotto, käsittely ja varastointi

9. Mäntymäen tuotantoalueelle saa ottaa vastaan, varastoida ja käsitellä ylijäämämaita sekä betoni- ja tiilijätettä seuraavasti:

Jäte/materiaali	Vastaanotto enintään (t/a)	Suurin kertavarasto (t)
Pilaantumaton ylijäämämaa 17 05 04	800 000	2 000 000*
Betoni- ja tiilijäte 17 01 01, 17 01 02	50 000	150 000**
Rakennusjätettä sisältävä maa-aines 17 05 04	20 000	60 000

* koskee kierrätystoimintojen alueella varastoitavien ylijäämämaiden määrää.

** käsittelemätön ja käsitelty jäte yhteensä.

Alueet, joille sijoitetaan ylijäämämaita yli vuoden ajaksi, luokitellaan maa- ja kiviainesjätteen (jätetunnus 17 05 04) kaatopaikaksi.

Vastaanotettujen ja hyödynnettäviksi tarkoitettujen jätteiden käsittely ja varastoinnin läpimenoajat on järjestettävä maankaatopaikalle meneviä maa-ainesjätteitä lukuun ottamatta siten, että jätteet esikäsitellään tai hyödynnetään kolmen vuoden sisällä niiden vastaanotosta.

Maankaatopaikalle täyttöön tulevat ylijäämämaakuormat tulee sijoittaa sitä mukaa, kun se on toiminnan kannalta mahdollista.

Alueelle ei saa ottaa vastaan muita jätteitä eikä vaarallisia jätteitä. Vastaanotettavat massat eivät saa sisältää vieraslajeja.

12. Kierrätys- ja maankaatopaikka-alue tulee perustaa routimattomalle ja painumattomalle pohjamaalle.

Toiminta-alueet voidaan toteuttaa murskesorapintaisina. Jätteiden, raaka-aineiden ja tuotteiden varastointi- ja käsittelykentät on tiivistettävä. Tarvittaessa alueet on pinnoitettava.

Kierrätys- ja maankaatopaikka-alueen valumavedet tulee kerätä ja johtaa selkeytysaltaiden kautta. Alueet tulee muotoilla siten, että niillä muodostuvat valumavedet saadaan johdettua hallitusti selkeytysaltaisiin.

Betoni- ja tiilijätteen varastointi- ja murskausalueen sekä mullan/maanparannusaineen valmistusaltaan valumavedet tulee käsitellä erikseen ennen vesien johtamista alueen vedet kokoavaan selkeytysaltaaseen.

15. Mullan, maanparannusaineiden ja/tai kasvualustojen valmistuksessa käytettävät seos- ja sideaineet eivät saa sisältää maaperää tai pinta- ja/tai pohjavettä pilaavia aineita.

Valmistettavan mullan, maanparannusaineiden tai kasvualustojen on täytettävä lannoitelain (711/2022) vaatimukset.

Maankaatopaikkatoiminta

16. Kierrätystoimintojen alueelle saa sijoittaa enintään 2 500 000 m³ pilaantumattomia maa-aineksia. Maankaatopaikan reuna-alueiden luiskakaltevuus tulee olla 1:2 tai loivempi. Täyttökorkeus saa olla korkeintaan 90 m mpy. Täyttöalue tulee merkitä maastoon. Täyttösuunnat tulee merkitä alueelle ja täyttö tulee tehdä hallitusti.

Louhoksen maankaatopaikan ylin täyttötaso saa olla enintään tämän päätöksen liitteen 3 mukainen.

Maankaatopaikoille saa sijoittaa ainoastaan pilaantumaton maa-ainesjätettä (17 05 04). Maankaatopaikat on suunniteltava, rakennettava ja sitä tulee käyttää niin, että estetään ja torjutaan haitat ja vaaratilanteet, kuten sortumat, pohja- tai pintavesien pilaantuminen ja veden lammikoituminen täyttöalueelle tai sen ympärille. Maankaatopaikkojen pinta-alaa, tilavuutta, koostumusta ja painumista on seurattava ja tarkkailtava säännöllisesti alueen täytön aikana.

17. Maankaatopaikoille ei saa sijoittaa happamia maa-aineksia. Runsaasti orgaanista ainesta sisältävät maa-aineet tulee sijoittaa lopullisen täytön ylimpiin kerroksiin. Lajitettävän maa-aineksen seasta on poistettava kannot ja muu puuaines.

Maankaatopaikoille ei saa sijoittaa betoni- ja tiilijätettä. Maankaatopaikoille ei myöskään saa sijoittaa jätteellistä maa-ainesta sellaisenaan. Jätteellinen maa-aines, joka sijoitetaan maankaatopaikalle, tulee ennen sijoittamista käsitellä siten, että se sisältää enintään 10 painoprosenttia palakooltaan alle 150 mm betoni- tai tiilijätettä tai muuta vastaavaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta ja enintään 1 tilavuusprosenttia vedessä kelluvaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta ainesta, jota ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja jonka erottaminen maa-aineksesta ennen sen hyödyntämistä ei ole teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jätteellistä maa-ainesta ei saa sekoittaa muihin maa-aineksiin em. raja-arvojen saavuttamiseksi.

18. Hienojakoisen koheesiomaan kuivatusta varten maankaatopaikka-alueille saa rakentaa hakemuksen täydennyksen 9.2.2023 liitteessä 3 esitetyn periaatteen mukaisia kuivatusaltaita. Altaat tulee sijoittaa riittävän kantavalle pohjamaalle. Altaiden rakentamisessa, korottamisessa ja peittämisessä on huolehdittava niiden rakenteellisesta vakaudesta. Tarkemmat suunnitelmat altaiden sijoittumisesta, rakenteista, rakentamisesta ja sulkemisesta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kuukautta ennen rakentamisen aloittamista.

Kuivatusaltaiden rakenteissa ei saa hyödyntää betoni- tai tiilimursketta tai rakennusjätettä sisältävää maa-ainesta. Mikäli maa-ainesten kuivatuksesta aiheutuu maastoon johdettavien vesien kiintoainepitoisuuden merkittävää nousua tai muuta pinta- tai pohjavesien samentumista, tulee kuivatusvesien käsittelyä tehostaa. Suunnitelma tehostamisesta tulee toimittaa valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Mikäli päästöjä ei saada vesienkäsitte- lyn tehostamisella vähennettyä vesistöön kohdistuvien vaikutusten kannalta hyväksyttävälle tasolle, tulee massojen kuivatus alueella lopettaa ja jo toteutetut kuivatusaltaat tulee viipymättä peittää heikosti vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

19. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueen maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista.

20. Toiminnassa käytettävät öljytuotteet sekä muut kemikaalit on varastoitava tukitoiminta-alueilla. Polttonesteitä ei saa varastoida tukitoiminta-alueen ulkopuolella.

Tukitoiminta-alueiden hule-/pintavedet on johdettava öljynerottimen kautta selkeytysaltaaseen tai umpisäiliöön. Jos öljynerottimesta poistuvat vedet johdetaan selkeytysaltaaseen, ne on käsiteltävä standardin SFS-EN-858-1 mukaisessa I-luokan öljynerottimessa, josta poistuvan veden hiilivetyypitoisuus on alle 5 mg/l. Öljynerottimessa on oltava täyttymisestä ilmoittava hälytysjärjestelmä ja tarkkailukaivossa sulkuventtiilit.

21. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on tarvittaessa sijoitettava katokseen niin, ettei valuma-allas täyty lumella tai vedellä. Valuma-altaan tilavuuden on oltava vähintään 1,1 kertaa altaaseen sijoitetun suurimman säiliön tilavuus. Säiliöissä on oltava ylitäytönestolaitteet ja vuodonilmaisujärjestelmät. Polttoaineen tankkaus-

laitteistoissa on oltava lukittavat sulkuventtiilit. Säiliöt on suojattava riittävän törmäysestein. Toiminta-aikojen ulkopuolella säiliöiden on oltava lukittuja.

Voiteluaineet ja muut kemikaalit on varastoitava tukitoiminta-alueella niiden varastointiin soveltuvissa säiliöissä katetussa, tiivispohjaisessa tilassa ja siten, että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen eikä kemikaaleja voi päästä ympäristöön.

Kalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Pölynsidonta- ja liukkaudentorjunta-aineita sekä räjähteitä ei saa käyttää siten, että niistä voi aiheutua maaperän, pohjaveden tai pintaveden pilaantumisen vaaraa. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä astiat käytetyille imeytysaineille.

Vesien hallinta ja päästöt pintavesiin

22. Kierrätys- ja maankaatopaikka-alueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava toiminta-alueen ulkopuolelle esimerkiksi reunakorokkeiden ja ojitusten avulla. Alueella varastoitavat ja käsiteltävät jätteet eivät saa joutua kosketuksiin pohjaveden kanssa. Louhinta-alueen hulevedet on johdettava alueelta pois hallitusti riittävän suuriksi mitoitetujen selkeytysaltaiden kautta. Selkeytysaltaat on toteutettava vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Altaat on rakennettava kantavalle pohjalle.

Selkeytysaltaiden pohjan alapinnan tulee olla vähintään 0,5 metriä pohjaveden pinnan ylimmän tason yläpuolella. Pohjan painuminen esimerkiksi altaiden alapuolisen veden virtauksen seurauksena on estettävä. Altain pohjarakenteiden on oltava tiiviit.

Selkeytysaltaissa on oltava kiintoaineen erotus, näytteenottomahdollisuus ja tarvittaessa mahdollisuus pH:n säätämiseen. Altain mitoituksessa on otettava huomioon riittävä viipymä kiintoaineen laskeuttamiseksi sekä mahdolliset rankkasadejaksot. Kierrätys- ja maankaatopaikka-alueelta poisjohdettavien vesien pH-arvon tulee olla 6–9. Mahdollisista raja-arvon ylityksistä tulee ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaiselle ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin raja-arvon saavuttamiseksi.

Vesienjohtamisjärjestelmät on pidettävä kunnossa ja niiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Tarkistuksista sekä niissä mahdollisesti havaituista puutteista ja korjaavista toimenpiteistä on tehtävä merkinnät toiminnan kirjanpitoon. Valvontaviranomaisilla tulee olla käytettävissään ajantasaiset tiedot toiminta-alueen hulevesien hallinnan, käsittelyn ja johtamisen kokonaisuudesta. Suunnitelmat hulevesien keräämiseen, käsittelyyn tai johtamiseen toteutettavista muutoksista ja/tai uusien altaiden rakentamisesta tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään kolme kuukautta ennen rakentamisen aloittamista.

Selkeytysaltaisiin kerääntyvä liete on poistettava tarpeen mukaan. Liette on sijoitettava siten, ettei se pääse valumaan ojiin ja edelleen vesistöön tai toimitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottamiseen. Betoni- ja tiilijätteen käsittelyalueen selkeytysaltaan liete on toimitettava asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

23. Luvan saajan on varmistettava, ettei toiminta-alueen vesien johtamisesta aiheudu haittaa muulle alueen alapuoliselle maankäytölle, maaston vettymistä, haittaa tierakenteille tai teiden reunaojien siirtokyvyn ylittymistä.

Luvan saajan on osallistuttava laskuojien ja niiden rakenteiden kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostuksen tarve johtuu toiminta-alueen vesien johtamisesta.

Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia, luvan saajan on ryhdyttävä viivytyksettä tarpeellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Melu, pöly ja värinä

24. Toiminnasta aiheutuva melu yhdessä asfalttiaseman melun kanssa ei saa ylittää päivällä klo 7–22 lähimpien häiriintyvien asuinrakennusten piha-alueella yhden tunnin ekvivalenttimelutasoa ($L_{Aeq\ 1h}$) 55 dB eikä loma-asumiin käytettävillä alueilla ekvivalenttimelutasoa ($L_{Aeq\ 1h}$) 45 dB. Yöllä (klo 22–07) raja-arvot ovat ($L_{Aeq\ 1h}$) 45 dB (asuinrakennukset) ja ($L_{Aeq\ 1h}$) 40 dB (loma-asuntoalueet).

Jos melu on luonteeltaan kapeakaistaista tai iskumaista, lisätään tulokseen 5 dB ennen tuloksen vertaamista em. raja-arvoihin.

Ylijäämälouheen vastaanottotoiminnan yöaikainen (klo 22–07) enimmäisäänitaso (L_{AFmax}) ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien asuin- tai loma-asuntojen nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa sisällä arvoa 45 dB määritettynä kolmen toiminnasta mitattujen enimmäistasojen keskiarvona. Sisätilan enimmäismelutaso voidaan määrittää oleskelupiha-alueelta tehtävästä ympäristömelumittauksesta. Asuin- tai loma-asunnon ulkoseinän äänitasoero tulee tällöin huomioida vähentämällä mittaustuloksesta 28 dB ennen tuloksen vertaamista raja-arvoon 45 dB (L_{AFmax}).

Edellä asetettuja raja-arvoja katsotaan noudatetun, jos melumittauksissa tai -mallinuksissa saadut tulokset eivät ylitä raja-arvoja ottaen huomioon käytetyn menetelmän epävarmuus.

Jos melutaso ylittyy, tulee luvan saajan ryhtyä toimenpiteisiin melutason alentamiseksi.

25. Melun leviämisen estämiseksi on käytettävä ns. hiljaisia poria tai muuta melun leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun poraus tehdään ylimmillä tasoilla kallion päällä.

Toiminta-alueen pohjoisosaan on rakennettava hakemuksen täydennykseen 31.8.2023 sisältyvässä päivitettyssä meluselvityksessä esitetty meluvalli, jonka

korkeus tulee olla noin 5 metriä ympäröivästä maanpinnasta mitattuna. Meluvalli tulee olla rakennettuna valmiiksi ennen tämän päätöksen mukaisen uuden pohjoisen louhinta-alueen louhinnan aloittamista.

Meluavat laitteet ja toiminnot, kuten ylijäämälouheen vastaanotto ja murskaus, on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja siten, että voimakkain melu ei suuntaudu lähimpiä häiriintyviä kohteita kohti. Varastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina, sijoitettava melulähteen välittömään läheisyyteen ja suunnattava siten, että ne osaltaan estävät melun leviämistä asutuksen suuntaan. Tarvittaessa on rakennettava lisämeluesteitä tai siirrettävä niitä. Laitteissa on käytettävä kotelointia, kumituksia tai muita vastaavia ääniteknisesti parhaita meluntorjuntatoimia.

26. Toiminnan melupäästöjä on vähennettävä hakemuksessa, meluselvityksessä ja hakemukseen liitettyssä melunhallintasuunnitelmassa kuvatuilla menetelmillä annetut lupamääräykset huomioiden. Melunhallintasuunnitelma on pidettävä ajan tasalla. Toimivaltainen valvontaviranomainen voi laitosvalvonnan yhteydessä edellyttää melunhallintasuunnitelmaa päivitettäväksi, mikäli olosuhteet alueella tai laitoksen lähiympäristössä ovat melun kannalta olennaisesti muuttuneet.

27. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä varustamalla porausvaunut pölynkeräyslaitteilla tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Pölyävät käsittelytoiminnot, kuten kiviaineksen ja betonin murskaus, välppäys ja seulonta sekä maa-ainesten käsittely, on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyävissä toiminnoissa pölyämistä on estettävä varastokasojen sijoittelulla, pitämällä murskattavan ja seulottavan aineksen putoamiskorkeus mahdollisimman pienenä, laitteistoja koteloimalla ja/tai käyttämällä kastelujärjestelmiä tai pölyntalteenottolaitteita. Myös louhintaräjäytykset tulee toteuttaa siten, että pölyn leviäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on seurattava alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitystä ja otettava soveltuvia menetelmiä käyttöön. Riittävästä pölyntorjunnasta tulee huolehtia myös talvikaudella.

Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Varastokasojen, kuormien, työmaateiden ja toiminta-alueiden pölyämistä on estettävä tarvittaessa kastelemalla. Kuljetus- ja siirtokaluston puhtaudesta on huolehdittava, jotta ajoneuvojen pyörien tai muiden rakenteiden mukana ei leviä pölyä tai muita epäpuhtauksia ympäristöön.

Pölynsidonnassa on käytettävä ensisijaisesti alueella muodostuvia hulevesiä. Suolaliuosta saa käyttää sillä edellytyksellä, että suolaliuoksen käytöstä ei aiheudu olennaista muutosta alueelta johdettavien hulevesien tai alueella esiintyvän pohjaveden laatuun. Suolaa saa käyttää vain sen määrän, mikä on tarpeen riittävän pölyntorjuntatuloksen saavuttamisessa. Mikäli suolaliuoksen

käytöllä todetaan olevan maastoon johdettavien hulevesien tai pohjaveden laadun kannalta epäedullisia vaikutuksia, tulee suolan käyttö alueella lopettaa viipymättä.

28. Pölystä ei saa aiheutua alueen naapurustolle kohtuutonta haittaa. Asumiseen käytettävillä alueilla hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) 36. suurin vuorokausikeskiarvo ei toiminnan seurauksena saa ylittää vuorokausipitoisuusarvoa 50 µg/m³. Luvan saajan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pölyn leviämisen vähentämiseksi, mikäli valtioneuvoston ilmanlaadusta antamassa asetuksessa (79/2017) asetetut ohjeet ylittyvät toiminnan takia.

Toiminnassa muodostuvat jätteet, roskaantuminen ja muu likaantuminen

29. Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on koottava jätelajikohtaisesti erilleen muista jätteistä.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet, kuten käytetyt imeytysaineet, öljynerottimien jätteet sekä muut öljyiset jätteet, on ryhmiteltävä, merkittävä ominaisuuksiensa mukaan ja varastoitava suljetuissa astioissa vesitiiviisti sekä toimitettava vähintään kerran vuodessa laitokseen, jolla on ympäristölupa kyseessä olevan jätteen vastaanottoon ja käsittelyyn. Vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja.

Sosiaalitulojen jätevesien umpisäiliö on tyhjennettävä säännöllisesti ja jäte on toimitettava jätevedenpuhdistamolle.

Kantoja ja hakkuutähteitä saa välivarastoida toiminta-alueella enintään kolme vuotta, jona aikana ne on toimitettava hyödynnettäväksi luvanvaraiseen paikkaan.

Mikäli alueelle tuodaan muita kuin edellä hyväksyttyjä jätteitä, on jäte viipymättä toimitettava laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu, tai jäte on palautettava sen haltijalle.

Maa- ja kiviainesten sekä roskien kulkeutuminen yleisille teille tulee estää. Laitoksen toiminnasta laitosalueen ympäristöön ja teiden varsille mahdollisesti joutuvat maa-ainekset sekä jätteet on kerättävä säännöllisesti ja viipymättä. Luvanhaltija on velvollinen viipymättä puhdistamaan toimintansa seurauksena likaantuneet yleiset tiet.

Tarkkailu

30. Vastaanotettavia jätteitä on valvottava hakemuksessa esitetyn jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Käyttö- ja jätetarkkailulle on laadittava hakemuksessa esitettyyn ja lupamääräyksissä määrättyyn perustuva seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.

Toiminnan pohja- ja pintavesien tarkkailu on toteutettava päätöksen liitteenä olevan tarkkailusuunnitelman mukaisesti, lupamääräysten mukaisesti muutettuna.

Tarvittaessa myös toimintaa koskeva melunhallintasuunnitelma on päivitettävä.

Edellä mainitut suunnitelmat on toimitettava tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti päivitettynä valvontaviranomaiselle tarkastettavaksi ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi 29.3.2024 mennessä.

Tarkkailusuunnitelmat on pidettävä ajan tasalla. Valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa tarkkailusuunnitelmia edellyttäen, että muutokset eivät heikennä lupamääräyksissä määrättyä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

31. Toiminnasta aiheutuvaa melua, pölyämistä, louhintatärinää sekä ilmanpaineaallon voimakkuutta on arvioitava ja seurattava toiminta-alueella osana päivittäistä toimintaa. Jätteenkäsittely- ja tukitoiminta-alueiden rakenteiden, vesien keräys- ja johtamisjärjestelmien, laskuojien, pölynpoisto-, suodatin- ja kastelujärjestelmien sekä tukitoiminta-alueiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Rakenteita on huollettava ja mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä.

32. Näytteenotot, mittaukset, analyysit ja kalibroinnit tulee tehdä standardimenetelmien (CEN, ISO tai SFS) tai muun, tarkkailusuunnitelmassa erikseen kuvatun ja hyväksytyn menetelmän mukaisesti. Näytteenotoista, mittauksista, analyyseista ja kalibroinneista tulee pitää yksityiskohtaista kirjanpitoa. Kirjanpitoon liitetään kunkin mittauksen tulokset ja muut mittausta tai toimenpidettä koskevat olennaiset tiedot. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausten menetelmät, laadunvarmistus, mittausepävarmuudet, sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Pohja- ja pintavesien näytteenotto on tarvittaessa uusittava siten, että näytteitä saadaan vuosittain analysoitua vähintään tarkkailusuunnitelman mukainen määrä tarkkailupistettä kohden.

Pohja- ja pintavesinäytteiden analyysitulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kunkin havaintokerran jälkeen lyhyesti sanallisesti kommentoituina. Analyysitulokset tulee siirtää ympäristöhallinnon vedenlaaturekistereihin kunkin havaintokerran jälkeen valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

33. Pohjavesitarkkailuun on lisättävä tarkkailusuunnitelmassa esitetyt uudet havaintoputket PVP8 ja PVP9 vähintään vuotta ennen kuin louhinta ulotetaan tasoa +54 m (N₂₀₀₀) syvemmälle. Putket on ulotettava niin syväälle, että niistä on mahdollista tarkkailla pohjavesivaikutuksia luvan mukainen alin ottotaso (+34 m N₂₀₀₀) huomioiden. Suunnitelma putkien asentamisesta on toimitettava valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen asentamista.

Tiedot asennuksesta (pohjavesiputkikortit) tulee toimittaa em. valvontaviranomaisille viipymättä putkien asentamisen jälkeen.

Tarkkailusuunnitelman kaivot 21, 81 ja 83 on lisättävä pohjavesitarkkailuun viimeistään vuotta ennen tämän luvan mukaisen uuden pohjoisen louhinta-alueen käyttöönottoa. Kaivojen sisällyttäminen tarkkailuun edellyttää kaivojen omistajien suostumusta.

Yksityiskaivojen veden riittävyyden ja laadun tarkkailusta on laadittava yhteenvetoraportti vähintään kolmen vuoden välein. Raportti tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle pinta- ja pohjavesitarkkailun vuosiyhteenvedon yhteydessä.

34. Toiminnasta aiheutuva melu on selvitettävä tekemällä melunhallintasuunnitelman mukaisia melumittauksia laitoksen ympäristössä siten, että mittausten avulla saadaan selvitettyä toiminnasta laitoksen ympäristöön aiheutuva melu ja lupamääräyksen 24 mukaisten raja-arvojen noudattaminen. Mittaukset on tehtävä vähintään meluntorjuntasuunnitelman mukaisissa mittauspisteissä MP1–MP4. Melumittauksissa tulee keskiäänitason (L_{Aeq}) lisäksi selvittää toiminnan aiheuttamat enimmäistasot (L_{AFmax}) altistuvissa kohteissa. Suunnitelma melun määrittämisestä on toimitettava tarkastettavaksi toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen mittausten suorittamista. Melua mitattaessa mittaus on suoritettava ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamista koskevan ohjeen 1/1995 mukaisesti ja mittauksissa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäristöministeriön mittausohjeen (61/99) suositukset sääoloista.

Raportti melumittauksen tuloksista on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kahden kuukauden kuluessa mittauksista. Raportissa on esitettävä selvityksen tulokset, arvio melun erityispiirteistä, tuloksien vertailu voimassa oleviin raja-arvoihin, käytetyt menetelmät sekä arvio tulosten edustavuudesta ja luotettavuudesta. Jos raja-arvot ylittyvät, on myös esitettävä toimenpiteet melun vähentämiseksi.

Melumittaus on uusittava meluun vaikuttavien merkittävien muutosten yhteydessä, mutta kuitenkin vähintään kerran viidessä vuodessa.

35. Toiminnasta aiheutuvien hiukkaspäästöjen (TSP ja PM_{10}) vaikutus lähialueen ilmanlaatuun on selvitettävä mittauksin vähintään päätöksen kertoelmaosan kuvan 21. mukaisissa louhintavaiheissa 2 ja 3. Mittausjakson pituuden tulee olla riittävä, jotta pitoisuusmittauksen tuloksia voidaan verrata ilmanlaadusta annettuun valtioneuvoston asetukseen 79/2017. Mittauspisteiden/-pisteiden on sijaittava sellaisessa paikassa, että saatu mittaustulos kuvaa toiminnan vaikutusta lähialueen asutukselle muun muassa maastonmuodot ja vallitsevat tuulensuunnat huomioiden. Mittaukset on tehtävä aikana, jolloin toiminta on normaalilla tasolla. Mittaussuunnitelma on hyväksyttävä valvontaviranomaisella vähintään kuukautta ennen mittausten aloittamista. Mittausten tulokset ja niiden pohjalta laadittu mittausraportti (sis. mittaustulosten vertaaminen asetuksen 79/2017 raja-arvoihin) on toimitettava

kahden kuukauden kuluessa mittausten päättymisestä valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

36. Louhinnasta aiheutuvaa tärinää on mitattava maaperältä ja rakenteiltaan erityyppisissä kohteissa, eri etäisyyksillä ja eri ilmansuunnilla louhinta-alueelta. Mittauspisteitä on oltava vähintään hakemukseen sisältyneessä tärinämittaussuunnitelmassa esitetyissä kohteissa. Tarvittaessa mittauspisteitä on lisättävä ja/tai mittausaluetta laajennettava tärinähavaintojen perusteella.

Tärinämittareiden sijoituspaikat tulee valita riskianalyysin mukaisesti perustuen louhintaa lähinnä oleviin rajoittaviin rakennuksiin, rakenteisiin tai laitteisiin. Mittarit tulee sijoittaa louhinnan painopisteen ja edistymisen mukaisesti ja erityisherkeissä kohteissa mittauksia tulee suorittaa räjäytysten aikana koko työmaan keston ajan.

Tärinämittaussuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Riskien hallinta, häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

37. Toiminnanharjoittajan on varauduttava ennalta poikkeuksellisiin tilanteisiin. Toiminnanharjoittajalla on oltava ympäristöriskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

38. Poikkeavista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Mikäli päästöstä voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle, on ilmoitus tehtävä myös Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

39. Toiminta-alueen valumavesien keräys ja selkeytysaltaat on toteutettava siten, että onnettomuustilanteessa likaantuneiden vesien pääsy toiminta-alueen ulkopuolelle voidaan estää.

Vakuus

45. Vakuudet on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla.

Toiminnanharjoittajan on asetettava 4 258 500 euron (sis. alv) jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus. Vakuus on asetettava palvelujen tuottaja-hintaindeksiin sidottuna.

Toiminnanharjoittajan on asetettava 213 000 euron (sis. alv) vakuus louhoksen ja maankaatopaikan asianmukaisten sulkemistoimenpiteiden ja jälkihoidon

varmistamiseksi. Vakuus on asetettava maarakennuskustannusindeksiin sidottuna. Vakuuden on oltava voimassa vähintään kaksi vuotta lupapäätöksen voimassaolon jälkeen tai siihen asti, kunnes jälkihoitoa koskevat velvoitteet on valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla täytetty. Luvan haltijalla on oikeus saada vakuussummaa alennetuksi hyväksytysti suoritettuja jälkihoitotoimenpiteitä vastaavalla määrällä, jolloin lupaviranomainen voi luvan haltijan hakemuksesta hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen.

Jälkihoitovaiheen tarkkailua varten on asetettava erillinen kiinteä 15 000 euron (sis. alv) vakuus. Vakuus on asetettava palvelujen tuottajahintaindeksiin sidottuna.

Vakuudet on asetettava Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnon-varat -vastuualueen eduksi.

Toiminnanharjoittajan on tehtävä vakuuksien indeksitarkistus vähintään viiden vuoden välein alkaen vuodesta 2028, ellei vakuutta tällä välin muusta syystä ole tarkistettu. Valvontaviranomainen voi hyväksyä indeksin perusteella muutetun vakuuden.

Korvautuvat lupapäätökset

Päätös korvaa seuraavat voimassa olevat maa-aines- ja ympäristölupapäätökset:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätös 10.11.2020 § 124, jolla lautakunta on myöntänyt maa-aineslupan ja ympäristölupan ottamisalueelle.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 28.9.2016 antama päätös nro 241/2016/1, ESAVI/47/04.08/2013 sellaisena kuin päätöstä on muutettu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.5.2020 antamalla päätöksellä nro 186/2020, Dnro ESAVI/39416/2019.

Ratkaisun perusteluja

Toiminnan aloittamista koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan hyväksyä perustellusta syystä toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta. Muutetun toiminnan aloittaminen kierrätysalueen toimintojen osalta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Asetettava vakuus on määrätty riittäväksi ympäristön saattamiseksi päästöjen osalta ennalleen, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Louhinnalle on olemassa lainvoimaiset luvat osalle ottamisaluetta. Kyseisten lupapäätösten tarkoittamille alueille on siten voitu myöntää toiminnan aloittamislupa.

Vakuus

Lupamääräys 45

Hakijan esitykset jätteenkäsittelytoiminnan, laadunvalvontatutkimusten sekä tarkkailun vakuuksiksi on arvioitu riittämättömiksi. Hakija on esittänyt, että varastoitava betoni- ja tiilijäte voidaan vakuuden realisointitilanteessa murskata ja toimittaa sen jälkeen kustannusvapaasti hyödynnettäväksi alueen ulkopuolelle. Vastaavasti jätteellisen maa-aineksen osalta on hakija esittänyt, että jätteet voidaan vakuuden realisointitilanteessa seuloa maa-aineksista erilleen, jonka jälkeen maa-aineet voidaan sijoittaa maankaatopaikalle ja erotetut rakennusjätteet toimitetaan muuhun laitokseen käsiteltäväksi. Hakija ei täydennyspyynnöistä huolimatta ole esittänyt vakuuslaskelmaa, jossa olisi esitetty vakuuslaskelma siitä lähtökohdasta, että varastoidut jätteet toimitetaan käsiteltäväksi sellaisenaan. Hakija ei ole esittänyt myöskään laskelmaa vakuuden asettamisesta portaittain varastoitavien jätteiden määrän muutoksen mukaan.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan betoni- ja rakennusjätteiden vakuutta ei voida määrätä hakijan esityksen mukaisesti sillä perusteella, että vakuuden realisointitilanteessa jätteelle suoritettaisiin laitoksen normaalitoiminnan mukaisia lajittelu- ja käsittelytoimia, joiden jälkeen jätteille etsittäisiin soveltuva hyötykäyttö- tai toimituskohde. Lupaviranomainen on tämän takia määrännyt vakuuden määrän hakijan esittämää korkeammaksi, koska hakijan esityksen mukaisella vakuussummalla ei aluehallintoviraston käsityksen mukaan voida taata asianmukaisesta jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia tilanteessa, jossa vakuus joudutaan ottamaan käyttöön. Vakuuden realisointitilanteessa murskauslaitteistoa ei välttämättä ole enää alueella käytettävissä ja toisaalta vakuuden realisoijalla ei välttämättä ole edes oikeutta harjoittaa alueella luvanvaraista jätteenkäsittelytoimintaa, kuten betoni- ja tiilijätteen tai jätettä sisältävän maa-aineksen käsittelyä (murskaus ja/tai seulonta). Betoni- ja tiilijätteen sekä jätteellisen maa-aineksen vakuudet on tästä syystä määrätty asetettavaksi sillä oletuksella, että varastoidut jätteet toimitetaan käsiteltäväksi sellaisenaan. Vallitsevan oikeuskäytännön mukaan vakuuden on, jollei hakemuksessa/vakuuslaskelmassa ole esitetty muuta perusteltua asettamistapaa, vastattava luvan mukaista suurinta sallittua varastointimäärää. Enimmäisvarastointimääräksi on hakijan esityksen mukaisesti määrätty betoni- ja tiilijätteen osalta 150 000 tonnia ja jätteellisen maa-aineksen osalta 60 000 tonnia. Vakuuden suuruuden arvioimista varten aluehallintovirasto on selvittänyt lähialueen jätteenkäsittelytoimijoiden julkisesti saatavilla olevia vastaanottohintoja betoni- ja tiilijätteelle sekä jätteelliselle maa-ainekselle sekä arvioinut jätteiden kuljetuskustannukset kyseisiin vastaanottopaikkoihin. Vakuutta määritettäessä on huomioitu, että varastoitavien jätteiden verrattain suuri enimmäismäärä voi rajoittaa mahdollisia käsittelylaitoksia vakuuden realisointitilanteessa, koska kaikilla laitoksilla ei välttämättä ole riittävää kapasiteettia kyseisten jätemäärien käsittelemiseksi. Selvityksen perusteella valittiin kuljetus- ja käsittelykustannuksiltaan edullisin vaihtoehto. Vakuuden määrittämisessä käytettiin kuljetuskustannusta 0,10 €/tonni/kilometri sekä

seuraavia vastaanottohintoja: murskaamaton betoni 21,77 €/tonni ja jätteellinen maa-aines 10 €/tonni. Jätteellisen maa-aineksen osalta käsittelykustannus on arvio, koska julkisia hintatietoja kyseisen kaltaisen jätteen käsittelykustannuksista oli saatavilla rajoitetusti. Hinnat sisältävät arvonlisäveron. Vastaanottoaikojen mahdollisia punnitus- tai lajittelumaksuja ei katsottu olevan tarpeen huomioida vakuudessa.

Betoni- ja tiilijätteen sekä jätteellisen maa-aineksen kuljetusten edellyttämäksi vakuudeksi saadaan edellä kuvatulla tavalla yhteensä 366 000 euroa ja vastaanottomaksujen kattamisen edellyttämäksi vakuudeksi yhteensä noin 3 865 500 euroa. Hakijan esitys 12 000 euron lopettamistoimiin liittyvästä konetyön kustannuksesta arvioitiin riittäväksi. Jälkitarkkailun osalta riittäväksi vakuudeksi arvioitiin 15 000 euroa. Jätteenkäsittelytoiminnan vakuussummaksi muodostuu näin ollen yhteensä 4 258 500 euroa. Edellä esitetyt summat sisältävät arvonlisäveron.

Hakija on vakuuslaskelmassaan esittänyt, että betoni- ja tiilijätteen yhteydessä erotettavan rautaromun arvo huomioidaan jätteenkäsittelytoiminnan vakuudessa. Vallitsevan oikeuskäytännön mukaan jonkin jätejakeen positiivista arvoa ei kuitenkaan voida huomioida alentavana tekijänä muiden jätejakeiden vakuuksissa. Rautaromun osalta on huomioitava myös edellä mainittu seikka, jonka mukaan jätteitä ei realisointitilanteessa välttämättä voida käsitellä laitoksella, mikä olisi edellytys myyntikelpoisen raudan erottamiseksi betonijätteistä. Näin ollen aluehallintovirasto on katsonut erotettavan rautaromun arvon nolaksi vakuuden määrittelyn kannalta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. *Nurmijärven kunta* on vaatinut ensisijaisesti, että aluehallintoviraston päätös kumotaan. Toissijaisesti kunta on vaatinut, että yöaikainen toiminta kielletään.

Perustelut

Hankkeen lähialueen naapurit ovat kokeneet erilaista häiriötä esimerkiksi melusta, pölystä ja värinästä yli 16 vuoden ajan. Uuden lupapäätöksen mukaisesti häiriötä on siedettävä seuraavan 20 vuoden ajan. Vaikka eri häiriöille kuten melulle asetetut raja-arvot eivät ylittyisikään, pitkään jatkuvat häirit ovat ylittävät kohtuuttoman rasituksen kriteerit.

Yöaikaisen toiminnan aiheuttama melu on terveydellinen häiriö, mikäli se aiheuttaa heräämistä yöaikaan. Lupamääräyksen mukaiset rajoitukset eivät poista yöheräämistä yksittäisiin melutapahtumiin. On kohtuutonta, että luvan mukaisesti yöaikaista kuljetusta tulee sietää 20 vuoden ajan. Lupamääräyksistä huolimatta yöaikaista kuljetusta aiheutuu häiriötä lähialueen asukkaille.

Kunta on vedonnut lisäksi valituksessaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen 18.4.2023 § 55 antamaan lausuntoon hakemuksesta.

2. *Rudus Oy* on vaatinut ensisijaisesti, että hallinto-oikeus muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 45 ensimmäistä kappaletta siten, että jätteen käsittelytoimintaa koskevan vakuuden määrä on 715 569 euroa (sis.alv).

Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 45 jätteen käsittelytoimintaa koskevan vakuuden osalta ja palauttaa asian tältä osin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi siten, että vakuuden suuruuden arvioinnissa otetaan huomioon se, että jätteellä on tässä tapauksessa myös taloudellista arvoa.

Perustelut

Vakuussummaa määrittäessä tulee ottaa huomioon, minkälaisesta jätteenkäsittelytoiminnasta on kulloinkin kyse. Tämä on perusteltua, koska erilaisiin toimintamuotoihin liittyvät olosuhteet voivat poiketa toisistaan hyvinkin olennaisesti.

Nyt kysymyksessä olevien Mäntymäen alueen kierrätystoimintojen tarkoituksena on jalostaa betoni- ja tiilijätteestä tuotteita kierrätyskivimarkkinoille. Betonimurske on hyödynnettävissä täysimittaisesti, koska tuotteelle on jo useamman vuosikymmenen ajan ollut olemassa vakiintuneet markkinat Suomessa. *Rudus Oy* on 1990-luvulta lähtien kierrättänyt nykyisin CE-merkittyä Betoroc-mursketta lähes 8 miljoonaa tonnia. Pitkällä aikavälillä Betoroc-betonimurskeen tarpeen voidaan arvioida kasvavan, koska kiviaineksia kierrättämällä on mahdollista korvata ja säästää neitseellisiä luonnonvaroja kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti. Olennaista on tässä yhteydessä myös se, että Betoroc-betonimurskeen jätestatus poistui 1.9.2022.

Edellä luetelluista syistä voidaan perustellusti arvioida, että Mäntymäen kierrätystoimintojen alueelle hyödynnettäväksi varastoidun jätteen ja siitä valmistettavan kierrätysmateriaalin taloudellinen arvo ja markkinat ovat olemassa myös mahdollisessa ympäristönsuojelulain 59 §:ssä tarkoitetussa toiminnan alasajotilanteessa. Vakuuslaskelmassa tulisi sen vuoksi lähteä siitä, että alueella oleva jäte voitaisiin tällaisessa tilanteessa käsitellä ja hyödyntää laitoksen aiempaa toimintaa vastaavalla tavalla. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että vakuuden realisoijana toimiva valvontaviranomainen tilaa urakan ulkopuoliselta yritykseltä, joka käsittelee jätteen ja huolehtii siitä valmistettavan kierrätysmateriaalin hyödyntämisestä.

Muutoksenhaun kohteena olevassa luparatkaisussa asiaa ei kuitenkaan ole arvioitu näin, vaan vakuus on laskettu ikään kuin kyse ei olisikaan kierrättämällä hyödynnettäväksi tarkoitetusta jätteestä. Luparatkaisussa on sen vuoksi päädytty vakuussummaan, joka on ympäristönsuojelulain 60 §:stä ilmenevän oikeusohjeen valossa ylimitoitettu ja siten lainvastainen.

Lakia sovellettaessa ja tulkittaessa tulee ottaa huomioon myös Suomea sitovien EU-tason kiertotalous- ja kierrätystavoitteiden sekä Suomen kansalliseen jätelainsäädäntöön sisällytettyjen vastaavien tavoitteiden

merkitys. Ylimoitettut vakuusvaatimukset ovat ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa, koska ne perusteettomasti lisäävät kierrätystoiminnan kustannuksia ja vähentävät toiminnan kannattavuutta suhteessa kaatopaikkasijoitukseen ynnä muihin samanlaisiin toimintoihin. Laitosmaisen kierrätystoiminnan kannattavuus heikkenee samalla myös suhteessa heikompiin syntymäpaikkakäsittelyyn (purkukohteet), jonka on lupakäytännössä tulkittu kuuluvan ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen piiriin ja kokonaan jätteenkäsittelytoiminnan vakuusvaatimuksen ulkopuolelle.

Kiertotalouden tavoitteisiin ja jätteen hyödyntämisen erityisasemaan vakuussummaa koskevassa harkinnassa on kiinnitetty huomiota myös jätteen käsittelytoiminnan vakuuteen liittyvissä viranomaisohjeissa. Ympäristöministeriön voimassa olevassa jätevakuutusoppaassa on muun muassa linjattu, että jätteiden hyödyntämiseen kannustaminen on sinänsä jätelain tavoitteiden ja jätehierarkian valossa perusteltua ja että vakuusmäärässä voidaan perustellusti ottaa huomioon myös, se, että jätteellä voi olla myös taloudellista arvoa (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2012).

Edellä esitettyjä näkökohtia ei voida sivuuttaa viittaamalla siihen, että murskauslaitteistoa ei vakuuden realisointitilanteessa välttämättä ole enää alueella käytettävissä.

Vakuusharkinnan objektiivisuus edellyttää ensinnäkin sitä, että toimintaa arvioidaan sellaisena kuin se on lupahakemuksessa esitetty ja ettei harkintaan sisällytetä liian pitkälle menevää spekulatiota. Näistä syistä on kyseenalaista, voiko vakuusarviointi ylipäänsä perustua sellaisen oletuksen varaan, että lupahakemuksessa yksilöity betoni- ja tiilijätteen käsittelyalueella sijoitettava murskauslaitteisto ei välttämättä olisi vakuuden realisointitilanteessa alueella käytettävissä.

Mainitun oletuksen perusteella tehty johtopäätös on joka tapauksessa siviilioikeuden näkökulmasta kestävä. Yleisten velvoiteoikeudellisten periaatteiden mukaan vakuuden haltija ei saa omalla menettelyllään heikentää vakuuden antajan asemaa. Tämä sisältää muun muassa sen, että vakuuden haltija on velvollinen ryhtymään kohtuullisiin toimiin vakuuden kattaman velan määrän rajoittamiseksi. Jätteen käsittelytoiminnan vakuuden ollessa kyseessä tämä tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että vakuuden haltija hoitaa ympäristönsuojelulain 59 §:ssä tarkoitetut toimet mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla. Myös nyt käsillä olevaa asiaa tulee arvioida siitä lähtökohdasta, että vakuuden haltija noudattaisi näitä velvoitteita vakuuden realisointitilanteessa.

Vaikka siis oletettaisiin, että toiminnanharjoittajan murskauslaitteisto ei vakuuden realisointitilanteessa välttämättä ole käytettävissä alueella, olisi samalla perusteltua lähteä siitä, että vakuuden haltija ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisia toimia hoitaessaan tarvittaessa huolehtii korvaavan murskauslaitteiston järjestämisestä alueelle. Käytännössä kyse voisi olla esimerkiksi urakan tilaamisesta ulkopuoliselta yritykseltä murskauslaitteistoihin. Tästä aiheutuva lisäkustannus olisi kaikissa tapauksissa vain marginaalinen niihin kustannussäästöihin nähden, joita

jätteiden hyödyntämisen mahdollistavien käsittelytoimenpiteiden kautta voidaan saavuttaa. Korvaavan murskausalaitteiston kustannus lisäisi Rudus Oy:n esittämää määrää enintään 5 000 eurolla, sisältäen murskausyksikön, murskeen syöttöyksikön sekä betonijätteen varastoon siirtoyksikön siirtämisen alueelle muualta Uudeltamaalta/pääkaupunkiseudulta, missä vastaavia laitteita on käytössä paljon. Rudus Oy ei vastusta viimeksi mainitun summan lisäämistä valituksessa esitetyn ensisijaisen muutosvaatimuksen mukaiseen vakuusmäärään, jos tätä pidetään perusteltuna.

Edellä esitettyjä näkökohtia ei voida sivuuttaa myöskään viittaamalla siihen, ettei vakuuden realisoijalla välttämättä ole edes oikeutta harjoittaa alueella luvanvaraista jätteen käsittelytoimintaa (murskaus ja/tai seulonta).

Valvontaviranomaisen (vakuuden realisoijan) on ympäristönsuojelulain 61 b §:n mukaan ennen vakuuden realisointia määrättävä lain 175 §:n mukaisesti toiminnanharjoittaja täyttämään velvollisuutensa ja asetettava määräyksen tehosteeksi teettämishuoka. Ympäristönsuojelulain 61 b §:stä käy lisäksi ilmi, että vakuus voidaan käyttää teettämistoimien kustannusten kattamiseksi. Mikäli toiminnanharjoittaja ei noudata annettua määräystä, voi valvontaviranomainen uhkasakkolain 15 §:n nojalla määrätä teettämishuokan täytäntöön, jolloin tekemättä jäänyt työ saadaan tehdä aiemmin asetetun uhkan mukaisesti. Uhkasakkolain 16 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tällöin huolehtia työn teettämisestä suorittamalla tarpeelliset toimet itse tai antamalla ne muun viranomaisen tai yksityisen suoritettavaksi.

Edellä kuvattujen menettelysäännösten valossa on vaikea ymmärtää, miksi vakuuden realisoija (valvontaviranomainen) ei nyt käsillä olevassa asiassa saisi teettää luvan mukaista jätteen lajittelua ja käsittelyä (murskaus ja /tai seulonta) antamalla nämä toimen esimerkiksi ulkopuolisen yksityisen suoritettavaksi, mikäli toiminnanharjoittaja olisi laiminlyönyt nämä toimet toiminnan yllättävän lakkaamisen yhteydessä.

Ympäristöluvan oikeudelliseen luonteeseen liittyen voidaan lisäksi todeta, että ympäristölupa on toimintasidonnainen lupa, joka sääntelee nimenomaan toiminnan harjoittamista. Tähän liittyy muun muassa se, että luvan velvoitteista ei välttämättä vastaa vain yksi taho, vaan velvoitteista voivat vastata useat tahot, kukin tosiasiallisesti harjoittamansa toiminnan osalta. Toiminnanharjoittajan vaihtuminen osittain tai muutoin ei myöskään sinänsä edellytä viranomaisen suostumusta vaan ainoastaan toiminnan valvontaan liittyvän ilmoituksen tekemistä valvontaviranomaiselle.

3. [REDACTED] *asiakumppaneineen* on vaatinut ensisijaisesti, että aluehallintoviraston päätös kumotaan.

Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet ympäristövaikutusten arviointimenettelyn suorittamista.

Kolmassijaisesti valittajat ovat vaatineet yöaikaisten toimintojen kieltämistä ja toiminta-ajan rajoittamista klo 8–18 välille sekä työskentelyn kieltämistä viikonloppuisin.

Lisäksi valittajat ovat vaatineet toiminnan aloittamisluvan kumoamista ja että toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta tulee kieltää.

Perustelut

Hankkeen kesto aiheuttaa pitkäaikaista, monitahoista haittaa ja räsytystä asukkaille, ja on sen takia katsottava ympäristönsuojelulain mukaiseksi kohtuuttomaksi räsytukseksi.

Alue sijaitsee haja-asutusalueella, jossa ihmiset asuvat omakotitaloissa omine pihoineen sekä ulkoilevat ympäristössä teillä ja poluilla. Toiminta on kestänyt jo vuosia. 2000-luvun alussa laajan louhintatoiminnan määräyksiä ei ollut, tai ne olivat vasta muotoutumassa eikä ollut historiatietoa, tutkimustietoa, tai kokemusta vastaavasta erittäin laajasta toiminnasta. Nykypäivän vastuullisen yritystoiminnan ajattelun takia toiminnalle tulee asettaa asianmukaiset toimintasäännöt ja -ehdot. Toiminnasta aiheutuvia haittoja tulee ehkäistä parhaimmilla teknisillä välineillä ja työmenetelmillä.

Rudus Oy on aloittamassa uutta merkittävän laajaa toimintaa alueella, johon jo entisestään ja muiden toimijoiden taholta kohdistuu vahvaa räsytystä.

Vaikutusten mittaamiseen ei ole olemassa ajantasaisia mittareita käytännön luonnonolosuhteista. Laboratorio-olosuhteiden mallintamiset eivät kerro totuutta. Päätöksessä tulee asettaa määräykset vesien kunnan varmistamiseksi sekä tärinän, melun ja pölyn ehkäisemiseksi.

Yhtiön suorittamissa tärinämittauksissa on jo todettu maksimi-arvojen ylityksiä. Räjähdyksiä on tarkoitus lisätä määrällisesti kaksinkertaisiksi.

Rudus Oy itsekin toteaa, että eri maalajien yhtymäkohdissa käyttäytyminen tärinään saattaa olla erilaista. Alueella on kalliota, mutta myös savea hyvin erilaisia syvyyksiä. Osa rakennuksista on kiinni kalliolla, osa savella, osa sekä kalliolla että savella. Asukkaat ovat kärsineet esimerkiksi rautaisen vesiputken hajoamisen betonilattian sisällä ja maalämpöputkien rikkoontumisen. Siksi vaikutuksia on syytä selvittää lisää. Lisäksi tärinämittarit ovat vain muutaman talon ulkosokkelissa. On myös havaintoja, että tärinä on rakennuksen sisällä kovempi kuin pihalla.

Rudus Oy esittää tehneensä melumittauksen alueen länsipuolelta, mikä ei tämän hakemuksen kannalta ole yksinään edustava paikka, koska toiminta on siirtymässä toiseen suuntaan lähemmäs toisia asuntoalueita. Vallitseva tuulen suunta on lännestä, joten vastatuuli estää melua. Silti toiminta-alueen länsipuolella on havaittu merkittävää kippausmelua. Nykyisin pohjoisosassa melu tuntuu kimpoavan Vantaanjoen toiselta puolelta takaisin Kaurisniementielle. Uusi toimintapaikka sijaitsee korkealla mäellä ilman mitään suojaa. Ei riitä, että yhtiö katsoo toimenpiteet sen jälkeen, kun haittoja ilmenee. Melu leviää kaikista suojattomista maaston aukoista.

Alueelle on tullut lisäksi uutta haittaavaa toimintaa, jolle ei ole edes olemassa normeja. GRK Suomi Oy:n toiminta perustuu vain omaan rekisteröinti-ilmoitukseen. GRK Suomi Oy:n jäteasfaltin poltto on aiheuttanut hajua

ympäristöön. Se lisää asukkaiden ympäristöhaittakuormaa. Valitukseen on oheistettu valittajien Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen tekemät hajuhavainnot.

Valittajat ovat viitanneet myös Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoon 18.4.2023 muun muassa toiminnan yhteisvaikutuksista, haittojen estämisestä ja mittaamisesta.

Toiminta on sen aloittamisen jälkeen laajentunut merkittävästi. Uutta toimintaa alueella ei ole huomioitu. Haittoja ei ole tarkasteltu kokonaisuutena eikä haittojen kokonaisvaikutuksia ole arvioitu. Toiminnan kokonaisvaikutukset tulee arvioida tekemällä ympäristövaikutusten arviointi.

Alue sijaitsee välittömästi Vantaanjoen vieressä, joka on valtakunnallisesti erittäin tärkeä joki ja vesialue. Vantaanjokeen laskee Rudus Oy:n toiminta-alueelta usea puro. Luonnonvesien, pinta- ja pohjavesien pilaaminen on kiellettyä ympäristönsuojelulain mukaisesti. Maaperän pilaaminen on myös kielletty. Vesientarkkailusuunnitelma on jo vuodelta 2005. Vantaanjoella on viime vuosina tehty erittäin mittava työ kalakannan elvyttämiseksi, on muun muassa perustettu sorastuksia taimenen kudun edistämiseksi. Taimenen kudusta alueen puroissa on havaintoja. Vuollejokisimpukka on suojelulaji. Louhinnan aloittamisvuoden 2007 jälkeen ei ole olemassa käytännön seurantaan perustuvaa tutkimustietoa eikä siten pohjaa arvioida tulevaisuuden kehitystä.

Uusi jätekiven murskaustoiminta tuo alueelle päivittäin lisää kolmessa vuorossa ja myös yöllä 75 raskasta ajoneuvoa eli 150 päivittäistä ajoa. Naapurustossa on nähty, että jätekivi- ja rakennusylijäämäkuormat ovat likaisia. Louhosalueelta Vantaanjokeen johtava puro on nähty värjäntyneenä.

Ajoneuvoissa on aina vaara raskaitten öljyjen ja hydraulinesteiden päästöille. Näiden lisäksi tulee GRK Suomi Oy:n jäteasfaltti-asemalle tulevien ja menevien autojen liikenne, sitäkin ei ole huomioitu kokonaisarvioinnissa eikä haittojen ennalta ehkäisemisessä.

Alueen uudehko toiminta, jäteasfaltin poltto, käyttää samaa Rudus Oy:n saostusallasta, jonka Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on lausunnossaan todennut riittämättömäksi. Tähänastisen seurannan perusteella on toistuvasti havaittu liian korkeita pH-pitoisuuksia hulevesissä ja luonnontilaisissa puroissa jo nyt. Toiminta alkoi vuonna 2020.

Kaivojen tilanne on yleisesti huonontunut louhinta-alueen läheisyydessä. Monet kaivot ovat poikkeuksellisesti kuivuneet louhinnan aloittamisen jälkeen. Mangaanipitoisuudet ovat olleet korkeita monissa kaivoissa. Asukkaat ovat kunnostuttaneet kaivojaan asiantuntijoilla. Korkea mangaanipitoisuus on usein yhteydessä maan liikkumiseen ja liikkumista voi epäillä myös siksi, että liitossaumoja on jouduttu uusimaan usein.

Hanke on pitkäkestoinen ja aiheuttaa jatkuvaa pölyä ja siten terveysvaaraa. Valitukseen on oheistettu esimerkkinä lääkemääräys, jossa henkilö on joutunut lisäämään lääkitystään lääkärin määräyksestä satunnaisesta säännölliseen

Rudus Oy:n toiminta-aikana. Terveyshaitta on ympäristönsuojelulaissa kielletty.

Pölyä on havaittu naapurustossa jatkuvasti. Mustaa ja harmaata pölyä kertyy ikkunalaudoille paksusti. Autot ovat päältä pölyssä. Juuri pesty ikkuna saa pölyraidat, kun sadevesi huuhtoo niitä.

Hankkeen pitkäkestoisuuden lisäksi kuormitusta ja terveyshaittaa lisää erittäin pitkä päivittäinen ja viikoittainen toiminta-aika. Paitsi jatkuva melu myös äkilliset melut on katsottu terveyshaitaksi. Nyt haettu yöaikainen toiminta on vastoin lakia.

Haettu lupa vähentää ympäristön yleistä viihtyvyyttä ja vähentää erityisiä kulttuuriarvoja. Ympäristön yleiselle virkistyskäytölle aiheutuu haittaataa. Toiminta aiheuttaa vahinkoa ja haittaa asukkaiden omaisuudelle ja käytölle. Kiinteistöjen arvon alennus koituu omistajien haitaksi. Yleinen ja yksityinen etu ovat vaarassa loukkaantua.

Palojoki oli Suomen kansalliskirjailijan työskentelymaastoa. Aleksis Kiven syntymäkotina on toiminta-alueelta puolentoista kilometrin etäisyydellä peltoaukean päässä. Syntymäkotina toimii Nurmijärven kunnan julkisena museona. Kansalliskirjailijan näytelmiä esittävä Nurmijärven Kivi-juhlat pitää näytökset viereisellä Taaborinvuorella. Kiviaineksen murskauksen jumputus kuuluu selkeästi. Itse toiminta-alue on Kiven työn ja teosten maisemaa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Nurmijärven kunnassa.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksista. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueelle, Nurmijärven kunnalle, Nurmijärven kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on todennut lausuntonaan, että aluehallintovirastolla ei ole lisättävää siihen, mitä valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa ja sen perusteluissa on sanottu.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vastineessaan viitannut aluehallintovirastolle antamiinsa lausuntoihin ja aluehallintoviraston päätöksen perusteluihin sekä lausunut asiassa tehtyjen valitusten osalta seuraavaa:

Porauksen toiminta-aikaa olisi mahdollisesti perusteltua rajoittaa klo 19 saakka. Tätä voidaan perustella sillä, että muun muassa niin sanotun päivä-ilta-yöajan äänitasossa Lden iltaja-aika melutasoa klo 19-22 ”painotetaan” +5 dB, melun häiritsevyyden takia. Iltaisin ihmiset kokevat melun

häiritsevämpänä, koska silloin oleskellaan pihoilla virkistäytymässä tai valmistaudutaan nukkumaan.

Lden-luku tarkoittaa A-painotettua vuorokaudenkeskiäänitason, jossa ilta-ajan klo 19–22 melutapahtumia painotetaan +5 dB ja yöajan klo 22–07 melutapahtumia painotetaan +10 dB. Lden-luvussa otetaan näin huomioon ilta- ja yöaikaan esiintyvän melun erityinen häiritsevyys ja haitallisuus.

Ympäristöluvassa annetut raja-arvot ohjaavat tiukasti toiminnan melua, koska ne on määritetty 1 h keskiäänitasona ($L_{Aeq\ 1\ h}$). Raja-arvoina on käytetty normaaleja ohjearvon mukaisia tasoja. ELY-keskus pitää annettuja raja-arvoja asianmukaisina.

Asuntojen sisälle annettu enimmäisäänitason raja-arvo 45 dB (L_{AFmax}) sisällä ei ohjaa merkittävästi tai lainkaan meluisia töitä. Annettu raja-arvo sallii rakennuksen julkisivulle käytännössä 73 dB enimmäisäänitason, jota voidaan pitää korkeana (julkisivun ääneneristävyudeksi arvioitu 28 dB, mikä on yleisesti hyväksyttävissä). Vertailutietona voidaan todeta, että moottoriradoille päiväaikaisen enimmäisäänitason rajana on käytetty 60 dB L_{AFmax} tasoa.

ELY-keskus on esittänyt, että annettua enimmäistason raja-arvoa joko kiristetään selvästi tai se jätetään kokonaan pois. Selvitysten mukaan enimmäisäänitaso L_{AFmax} on eniten altistuvassa kohteessa alle 55 dB, joten tästä syystä annettu ”ei ohjaava” lupamääräys on turha.

Vaihtoehtoisesti sitä tulisi kiristää. Mikäli lupamääräystä kiristetään, voitaisiin siihen sallia tietty määrä ylityksiä per yö, jotta määräyksestä ei muodostu liian tiukka satunnaisten voimakkaiden melutapahtumien suhteen. Enimmäisäänitasoon perustuvat raja-arvot ovat valvonnan kannalta haastavia valvottavaksi, mutta eivät kuitenkaan mahdottomia.

Meluhaittojen hallinnan kannalta olisi tärkeää, että yöaikaista melua seurataan heti alussa tarkasti ja alueella toteutetaan esitetyt meluntorjuntatoimet, vaikka raja-arvot eivät ylittyisikään.

ELY-keskus totesi lausunnossaan hakemuksesta, että alue on mittausten osalta haasteellinen, koska taustamelua on vuorokauden ympäri. Tällaisessa toiminnassa myös mallinnukseen liittyy normaalia enemmän epävarmuutta. ELY-keskus katsoi lisäksi, että vaihtoehtoisesti toiminta-aikoja tulee rajata riittävästi, jotta mittaus-/seurantatarvetta ei synny.

Toiminnalla voi ehkä olla paikallista vaikutusta Viitastenojan taimeniin, mikäli vesienkäsittely ei toimi esitetyllä tavalla. Vaikutukset kalastoon pitäisi olla vähäiset, kun vesienkäsittely toteutetaan lupaehtojen mukaisesti.

ELY-keskus on viitannut Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista aiemmin antamiinsa lausuntoihin, eikä asiaa ole tarvetta arvioida toisin.

Jätteenkäsittelyn vakuuden määrä on ympäristöluvassa asetettu ympäristöluvuissa yleisesti käytettyjen periaatteiden mukaisesti siten, että se kattaa kustannukset, jotka aiheutuisivat varastossa olevan jätteen kuljettamisesta ja vastaanotosta johonkin toiseen asianmukaisen luvan

omaavaan vastaanottopaikkaan. Laskennassa käytettyihin yksikköhintoihin ELY-keskus ei osaa ottaa kantaa.

Vakuuden realisointitilanteessa valvontaviranomainen hankkii jätehuoltopalvelut ulkopuoliselta toiminnanharjoittajalta. Tällöin ei voida olettaa, että jätteen käsittely voidaan välttämättä tehdä Mäntymäen laitosalueella.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on vastineessaan esittänyt muun ohella, että aikaisempiin alueelle myönnettyihin maa-aines- ja ympäristölupiin verrattuna lupapäätöksessä on sallittu vastaanotettavaksi muualla louhittua louhetta, jota ei ole katsottu jätteeksi, enintään 1 000 000 tonnia vuodessa. Alueelle voidaan tehdä enintään 75 raskaan ajoneuvon käyntiä yön aikana. Yöaikaisten kuljetusten määrää ei ole rajoitettu lupamääräyksissä. Toiminta-aikojen supistamisesta yhdellä päivällä (sunnuntai) huolimatta toiminnasta voi aiheutua kohtuutonta naapuruussuhdelain tarkoittamaa haittaa. Rudus Oy:n tulevasta toiminta-alueesta useaan suuntaan on asutusta alle 500 metrin päässä. Kuljetusten sallimiseen viikonloppuisin (lauantaisin) ja edeltävänä yönä olisi tullut esittää hakemuksessa erityinen ja hyväksyttävä peruste kuten valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (Muraus-asetus) 800/2010 on edellytetty. Melun häiritsevyyttä ei aina saada rajattua pelkästään meluille annetuilla raja-arvoilla, vaan arvioon tulee sisällyttää myös toiminnan luonne ja toistuvuus varsinkin yöaikaan.

Melua koskevassa määräyksessä on annettu erikseen yöaikaisille hetkittäisille louheen kuljetuksesta ja kippaamisesta tuleville meluille raja-arvot. Kun melutasot ulkona voivat olla 28 dB:ä korkeammat kuin sisällä, ulkona sallitaan hetkelliset 73 dB:n suuruiset enimmäismelutasot yöaikaan. Koska kyse on kolmen mittauksen keskiarvosta, tarkoittaa tämä, että tätäkin suurempia hetkellisiä melutasoja sallitaan kiinteistöjen pihalla. Louheen kippausäänet voivat myös erottua tieliikenteen taustamelusta kiinteistöjen piha-alueella (arvioitu tieliikennemelualueella maksimissaan 55...60 dB). Tällöin hetkellinen melu voi herättää, varsinkin jos pidetään ikkunoita auki kesäaikaan.

Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaisen kantana ylijäämälouheen yöaikaiseen vastaanottoon vastineessa on muun ohella esitetty, että yöaikaista vastaanottoa ei tule sallia, sillä luvan hakija ei ole esittänyt riittäviä selvityksiä siitä, että toiminnasta aiheutuva melu alittaisi asumisterveysasetuksen (STMa 545/2015) toimenpiderajat melun vaikutusalueella sijaitsevien asuntojen sisällä asuinhuoneissa ja oleskelutiloissa. Voidaan katsoa, että vuosikymmeniä jatkuva yöaikainen toiminta aiheuttaisi melun vaikutusalueella oleville asukkaille haittoja. Melun haittoihin vaikuttavat melun voimakkuuden ohella myös muun muassa melun laatu ja ajankohta. Melun terveyshaitat ilmenevät useimmiten unihäiriöinä sekä stressivaikutusten kautta sydämen ja verenkiertoelimistön toimintahäiriöinä.

Nurmijärven kunta on muiden valitusten johdosta antamassaan vastineessa esittänyt muun ohella, että se pitää kuntalaisten jättämää valitusta perusteltuna

ja oikeana. Kuntalaisten valituksessaan esiin nostamat kaivo-ongelmat ovat asukkaille todellisia ja äärimmäisen haastavia, koska vaihtoehtoisia talousveden saantitapoja ei ole alueella. Aikanaan ei ole riittävästi selvitetty kallion louhinnan vaikutuksia lähistöllä olevien kiinteistöjen talousvesikaivoihin. Tämän takia on perusteltua arvioida, tarvitseeko toiminta vesilain mukaisen luvan talousvesikaivoille louhinnan myötä koituvista ongelmista/riskeistä. Ympäristövaikutusten arvioinnin päivittämisen tekee tarpeelliseksi erityisesti GRK Suomi Oy:n asfalttiaseman sijoittuminen samalle alueelle. Toimintojen yhteisvaikutusten arviointia ei ole tehty.

Rudus Oy on muiden valitusten johdosta antamassaan vastineessa todennut muun ohella, että toiminta-alueelle on haettu lupaa ottaa vastaan louhetta lähiseudun rakennushankkeiden työmailta, joilla usein työskennellään kolmessa vuorossa. Yöllä ei tehdä louheen murskausta, ainoastaan vastaanottoa. Yöllä tapahtuvat louheen vastaanottotoiminnot eivät ole jatkuvia vaan ajoittaisia, ja niistä muodostuu enimmillään 75 raskaan ajoneuvon käyntiä alueella yön aikana. *Rudus Oy* huolehtii aina siitä, että louheen vastaanottopaikka on sijoitettu alueen pohjatasolle, ja siten, että kippauksista syntyvän melun häiritsevyyttä voidaan vähentää vastaanottopaikan sijoituksessa kallioseinämän ja pintamaakasojen väliin.

Kyseessä olevan päätöksen lupahakemusvaiheessa tehtyjen meluselvityksen ja melunhallintasuunnitelman perusteella yöaikaisen louheen vastaanoton ei arvioida aiheuttavan haittaa asuinrakennusten sisätiloissa myöskään kesäaikaan, jolloin tuuletusluukkuja saatetaan pitää yöaikaan auki. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan ympäristön asutukselle viihtyisyyshaittaa tai häiritsevyyshaittaa.

Toiminnan melua vähennetään BAT- ja BEP-tasoisella meluntorjunnalla ja päätöksessä esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tehdään mahdollisuuksien mukaan aina ennen toiminnan aloittamista.

Tärinää on seurattu toiminnan aikana jatkuvatoimisesti lähimmissä häiriintyvissä kohteissa eri puolilla toiminta-alueita useita vuosia. Tärinäseurantaa tullaan jatkamaan päätöksessä esitetyn louhintatyön riskianalyysin tärinä tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Alueen toiminnot pyritään sijoittamaan louhoksen pohjatasolle, jolloin ympäröivät kallioseinämät osaltaan vähentävät pölyn leviämistä alueen ulkopuolelle. Maa- ja kiviaineskasojen sekä teiden pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelemalla ja puhdistamalla ajoreitit. Pölynsidonnessa käytetään ensisijaisesti alueella muodostuvia hulevesiä. Käyttämällä nykyaikaista murskauslaitosta, jossa vettä sumutetaan murskausprosessissa kiviaineksen sekaan, pölyäminen on vähäistä. Porauskalusto varustetaan pölynkeräimillä. Alueella tehtyjen aiempien pölytarkkailujen mukaan toiminta ei ole heikentänyt lähimmän asuinalueen ilmanlaatua. Ilmanlaadun mittauksia tehdään päätöksen mukaisesti ja niillä varmistetaan pölyn leviämisen ehkäisemiseen tähtäävien toimenpiteiden riittävyys.

Rudus Oy:n ja *GRK Suomi Oy:n* pinta- ja pohjavesien tarkkailupisteet ovat yhteiset ja tarkkailua tehdään voimassa olevien lupien mukaisesti.

Pitkäaikaisen tarkkailun perusteella toimintojen ei ole arvioitu aiheuttavan merkittävää haitallista vaikutusta pohja- ja pintavesien määrään ja laatuun.

Riittäväillä vesiensuojelutoimilla varmistetaan, että Vantaanjokeen päätyvät hulevedet selkeytetään riittävän tehokkaasti ennen niiden johtamista ojiin ja edelleen Vantaanjokeen, jotta siihen kohdistuva kuormitus pysyy hallinnassa. Rudus Oy on aloittanut keväällä 2024 betoni- ja tiilijätteen käsittelyalueelta poisjohdettavien vesien jatkuvatoimisen pH-säädön ja -mittauksen. Mäntymäen tuotantoalueelle on laadittu vuonna 2022 hulevesiselvitys ja vaikutusarviointi. Tehdyn tarkastelun perusteella pitoisuuslisäykset Vantaanjoessa ovat erittäin vähäisiä, eikä niillä ole haitallisia vaikutuksia Vantaanjoen eliöstöön kuten meritaimeneen tai vuollejokisimpukoihin. Hyvällä pH:n hallinnalla ja tarkkailemalla Kurtojan veden laatua varmistutaan siitä, ettei Kurtojan vesieliöstöön tai kasvillisuuteen kohdistu heikentäviä vaikutuksia. Vaikutuksia ei todettu myöskään Vantaanjoen veden pH-arvoon.

Ottamisalue on rajattu siten, että vaikutukset Palojoen kulttuurimaisemaa rajaavassa metsäsiluetissa ovat vähäiset. Korkeimmat metsäiset kukkulat Palojoen ja louhittavan alueen välissä säilyvät. Ottotoiminnan laajentuessa pohjoiseen, tilanne ei muutu merkittävästi maisemakuvan kannalta nykytilanteeseen verrattuna. Louhinta sijoittuu kallioalueen sisään, eikä toiminta vaikuta kaukomaisemaan.

Nurmijärven kunnalle, Rudus Oy:lle ja [REDACTED] asiakumppaneineen on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen lausunnon ja vastineiden johdosta.

Rudus Oy on ilmoittanut, ettei sillä ole lisättävää valituksessaan ja vastineessaan lausumaansa.

Nurmijärven kunta ja [REDACTED] asiakumppaneineen eivät ole antaneet vastaselitystä.

Nurmijärven kunnalle ja [REDACTED] asiakumppaneineen on varattu tilaisuus vastineen antamiseen Rudus Oy:n aluehallintovirastolle 31.8.2023 ja 29.11.2023 toimittamien hakemuksen täydennysten johdosta.

Nurmijärven kunta ja [REDACTED] asiakumppaneineen ovat antaneet vastineet hakemuksen täydennysten johdosta.

Rudus Oy:lle on lähetetty vastineet tiedoksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus Nurmijärven kunnan ja [REDACTED] asiakumppaneineen valitukset muilta osin hyläten muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 1, 22, 24, 27, 28, 34 ja 35, jotka muutettuina kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

1. Toimintaa saa alueella harjoittaa seuraavina ajankohtina:
 - Kallion poraus ma-pe klo 07–18

- Kiviaineksen rikotus ja räjäytykset ma-pe klo 08–18
- Kuormaaminen ja kuljetukset *muulla kuin uudella 6 hehtaarin louhittavalla alueella* ma-pe klo 06–22 sekä la klo 08–18
- *Kuormaaminen ja kuljetukset uudella 6 hehtaarin louhittavalla alueella ma-pe klo 06–22*
- Kiven, betonin ja tiilen murskaus ma-pe klo 07–22
- Muut käsittelyt (seulonta, välppäys, sekoitus) ma-pe klo 07–22
- Ylijäämään, betonin ja tiilen vastaanotto ja ylijäämään sijoitus ma-pe klo 06–22
- Ylijäämälouheen päiväkainen vastaanotto ma-pe klo 06–22 (*poistettu tekstiä*)
- Ylijäämälouheen yöaikainen vastaanotto *poikkeustapauksissa, enintään 20 yönä vuodessa, joista 1.6–31.8 vastaanottoa saa olla enintään 5 yönä*, ti-pe klo 22–06, perjantain ja lauantain välinen yö klo 22–07
- Muu toiminta ma-pe klo 07–22.

Kaikki toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä.

Ylijäämälouheen vastaanoton tulee tapahtua pääsääntöisesti päivääikaan. Yöaikaisen vastaanoton aloittamisesta ja arvioidusta kestosta on ilmoitettava valvontaviranomaisille sekä lähiympäristön asukkaille etukäteen. Yli kaksi viikkoa yhtäjaksoisesti kestävä ylijäämälouheen yöaikaisen vastaanoton haittojen estämisestä tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kahta viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Yli-jäämälouheen yöaikaisen vastaanoton sallitut toiminta-ajat eivät koske arkipyhää edeltävää tai pyhäpäivän/-päivien jälkeistä yötä, jolloin kyseinen toiminta on kielletty.

Tieto seuraavan viikon räjäytysten ajankohdista tulee saattaa yleisön tietoon ensisijaisesti sähköisillä tiedotusjärjestelmillä perjantaisin klo 16 mennessä. Louhintaräjäytyksistä tulee ennen räjäyttämistä antaa varoitussignaali.

22. Kierrätys- ja maankaatopaikka-alueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava toiminta-alueen ulkopuolelle esimerkiksi reunakorokkeiden ja ojitusten avulla. Alueella varastoitavat ja käsiteltävät jätteet eivät saa joutua kosketuksiin pohjaveden kanssa. Louhinta-alueen hulevedet on johdettava alueelta pois hallitusti riittävän suuriksi mitoitetujen selkeytysaltaiden kautta. Selkeytysaltaat on toteutettava vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Altaat on rakennettava kantavalle pohjalle.

Selkeytysaltaiden pohjan alapinnan tulee olla vähintään 0,5 metriä pohjaveden pinnan ylimmän tason yläpuolella. Pohjan painuminen esimerkiksi altaiden alapuolisen veden virtauksen seurauksena on estettävä. Altain pohjarakenteiden on oltava tiiviit.

Selkeytysaltaissa on oltava kiintoaineen erotus, näytteenottomahdollisuus ja tarvittaessa mahdollisuus pH:n säätämiseen. Altain mitoituksessa on otettava huomioon riittävä viipymä kiintoaineen laskeuttamiseksi sekä mahdolliset rankkasadejaksot. Kierrätys- ja maankaatopaikka-alueelta

poisjohdettavien vesien pH-arvon tulee olla 6–9. Mahdollisista raja-arvon ylityksistä tulee ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaiselle ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin raja-arvon saavuttamiseksi. *Uusien hulevesialtaiden (vaiheen 1 ja 2 pohjoinen allas) käyttöön otosta lukien ja tämän päätöksen antamisen jälkeen kahden vuoden pituisen pintavesinäytteenoton tulosten perusteella on laadittava selvitys toiminnan kiintoaineen, ravinteiden ja metallien kuormituksesta pintaveteen. Selvityksessä on esitettävä tutkimustulokset, laskelma vuosittaisesta hulevesimäärästä allaskohtaisesti sekä kiintoaineen, ravinteiden ja metallien allaskohtainen ja kokonaiskuormitus pintaveteen. Lisäksi on selvitettävä raja-arvon asettamistarve altaasta maastoon johdettavan veden aineille siten, että pintaveden pilaantumista ei aiheudu, ja tarvittaessa täydentävät vesienkäsittelymenetelmät. Maa-ainesasetuksen 1 §:n 3 momentin kohdan 6 tarkoittaman selvityksen otettavan maa-aineksen laadusta perusteella on tarvittaessa selvitettävä myös mahdollisista muista metalleista aiheutuva ympäristön pilaantuminen ja tarkkailutarve. Selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kahden vuoden tarkkailujakson päättymisestä. Lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa huleveden sisältämien aineiden raja-arvoilla sekä vesien käsittelystä ja tarkkailusta.*

Vesienjohtamisjärjestelmät on pidettävä kunnossa ja niiden toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Tarkistuksista sekä niissä mahdollisesti havaituista puutteista ja korjaavista toimenpiteistä on tehtävä merkinnät toiminnan kirjanpitoon. Valvontaviranomaisilla tulee olla käytettävissään ajantasaiset tiedot toiminta-alueen hulevesien hallinnan, käsittelyn ja johtamisen kokonaisuudesta. Suunnitelmat hulevesien keräämiseen, käsittelyyn tai johtamiseen toteutettavista muutoksista ja/tai uusien altain rakentamisesta tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään kolme kuukautta ennen rakentamisen aloittamista.

Selkeytysaltaisiin kerääntyvä liete on poistettava tarpeen mukaan. Liette on sijoitettava siten, ettei se pääse valumaan ojiin ja edelleen vesistöön tai toimitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottamiseen. Betoni- ja tiilijätteen käsittelyalueen selkeytysaltaan liete on toimitettava asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

24. Toiminnasta aiheutuva melu yhdessä asfalttiaseman melun kanssa ei saa ylittää päivällä klo 7–22 lähimpien häiriintyvien asuinrakennusten piha-alueella yhden tunnin ekvivalenttimelutasoa ($L_{Aeq\ 1h}$) 55 dB eikä loma-asumiin käytettävillä alueilla ekvivalenttimelutasoa ($L_{Aeq\ 1h}$) 45 dB. Yöllä (klo 22–07) raja-arvot ovat ($L_{Aeq\ 1h}$) 45 dB (asuinrakennukset) ja ($L_{Aeq\ 1h}$) 40 dB (loma-asuntoalueet).

Jos melu on luonteeltaan kapeakaistaista tai iskumaista, lisätään tulokseen 5 dB ennen tuloksen vertaamista em. raja-arvoihin.

Ylijäämälouheen *purkamisesta* aiheutuva yöaikainen (klo 22–07) enimmäisäänitaso (L_{AFmax}) ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien asuin- tai

loma-asuntojen *piha-alueilla arvoa 55 dB* määritettynä kolmen toiminnasta mitatun enimmäisäänitason keskiarvona.

(poistettu tekstiä)

Edellä asetettuja raja-arvoja katsotaan noudatetun, jos melumittauksissa tai -mallinnuksissa saadut tulokset eivät ylitä raja-arvoja ottaen huomioon käytetyn menetelmän epävarmuus.

Jos melutaso ylittyy, tulee luvan saajan ryhtyä toimenpiteisiin melutason alentamiseksi.

27. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä varustamalla porausvaunut pölynkeräyslaitteilla tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Pölyävät käsittelytoiminnot, kuten kiviaineksen ja betonin murskaus, välppäys ja seulonta sekä maa-ainesten käsittely, on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyävissä toiminnoissa pölyämistä on estettävä varastokasojen sijoittelulla, pitämällä murskattavan ja seulottavan aineksen putoamiskorkeus mahdollisimman pienenä, laitteistoja koteloimalla ja/tai käyttämällä kastelujärjestelmiä tai pölyntalteenottolaitteita. Myös louhintaräjähdykset tulee toteuttaa siten, että pölyn leviäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on seurattava alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitystä ja otettava soveltuvia menetelmiä käyttöön. Riittävästä pölyntorjunnasta tulee huolehtia myös talvikaudella. *Mikäli tehokasta pölynsidontaa ei voida toteuttaa poikkeuksellisten sääolosuhteiden vuoksi, kuten kovalla pakkasella tai voimakkaalla tuulella, on pölyävät käsittelytoiminnot keskeytettävä poikkeavan tilanteen ajaksi.*

Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Varastokasojen, kuormien, työmaateiden ja toiminta-alueiden pölyämistä on estettävä tarvittaessa kastelemalla. Kuljetus- ja siirtokaluston puhtaudesta on huolehdittava, jotta ajoneuvojen pyörien tai muiden rakenteiden mukana ei leviä pölyä tai muita epäpuhtauksia ympäristöön.

Pölynsidonnessa on käytettävä ensisijaisesti alueella muodostuvia hulevesiä. Suolaliuosta saa käyttää sillä edellytyksellä, että suolaliuoksen käytöstä ei aiheudu olennaista muutosta alueelta johdettavien hulevesien tai alueella esiintyvän pohjaveden laatuun. Suolaa saa käyttää vain sen määrän, mikä on tarpeen riittävän pölyntorjuntatuloksen saavuttamisessa. Mikäli suolaliuoksen käytöllä todetaan olevan maastoon johdettavien hulevesien tai pohjaveden laadun kannalta epäedullisia vaikutuksia, tulee suolan käyttö alueella lopettaa viipymättä.

28. Pölystä ei saa aiheutua alueen naapurustolle kohtuutonta haittaa. Asumiseen käytettävillä alueilla hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) 36. suurin vuorokausikeskiarvo ei toiminnan seurauksena saa ylittää

vuorokausipitoisuusarvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ eikä hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien keskiarvo saa ylittää kalenterivuoden raja-arvoa $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Luvan saajan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pölyn leviämisen vähentämiseksi, mikäli valtioneuvoston ilmanlaadusta antamassa asetuksessa (79/2017) asetetut raja-arvot ylittyvät toiminnan takia.

34. Toiminnasta aiheutuva melu on selvitettävä tekemällä melunhallintasuunnitelman mukaisia melumittauksia laitoksen ympäristössä siten, että mittausten avulla saadaan selvitettyä toiminnasta laitoksen ympäristöön aiheutuva melu ja lupamääräyksen 24 mukaisten *hallinto-oikeuden osittain muuttamien* raja-arvojen noudattaminen. Mittaukset on tehtävä vähintään meluntorjuntasuunnitelman mukaisissa mittauspisteissä MP1–MP4 *siten sijainnin osalta tarkennettuina, että mittauspisteen MP1 korvaa asuinkiinteistön 543-410-2-80 pihamaalle tai sen läheisyyteen sijoitettava uusi mittauspiste MP1*. Lisäksi melumallinnuksessa tarkoitetussa vaiheessa 5 on ylijäämälouheen purkamisesta aiheutuva yöaikainen (klo 22–07) enimmäisäänitaso selvitettävä mittauksin ainakin pisteessä MP1 vaiheen 5 ensimmäisen toimintavuoden aikana. Jatkotarkkailun tarve arvioidaan mittauksien tulosten perusteella. Melumittauksissa tulee keskiäänitason (L_{Aeq}) lisäksi selvittää toiminnan aiheuttamat enimmäistasot (L_{AFmax}) altistuvissa kohteissa. Suunnitelma melun määrittämisestä on toimitettava tarkastettavaksi toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen mittausten suorittamista. Melua mitattaessa mittaus on suoritettava ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamista koskevan ohjeen 1/1995 mukaisesti ja mittauksissa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäristöministeriön mittausohjeen (61/99) suositukset sääoloista.

Raportti melumittauksen tuloksista on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kahden kuukauden kuluessa mittauksista. Raportissa on esitettävä selvityksen tulokset, arvio melun erityispiirteistä, tuloksien vertailu voimassa oleviin raja-arvoihin, käytetyt menetelmät sekä arvio tulosten edustavuudesta ja luotettavuudesta. Jos raja-arvot ylittyvät, on myös esitettävä toimenpiteet melun vähentämiseksi.

Melumittaus on uusittava meluun vaikuttavien merkittävien muutosten yhteydessä, mutta kuitenkin vähintään kerran viidessä vuodessa.

35. Toiminnasta aiheutuvien hiukkaspäästöjen (TSP ja PM_{10}) vaikutus lähialueen ilmanlaatuun on selvitettävä mittauksin vähintään päätöksen kertoelmaosan kuvan 21. mukaisissa louhintavaiheissa 2 ja 3. Mittausjakson pituuden tulee olla riittävä ja sen tulee sisältää erilaisia sääolosuhteita, jotta pitoisuusmittauksen tuloksia voidaan verrata ilmanlaadusta annettuun valtioneuvoston asetukseen 79/2017. Mittauspisteen/-pisteiden on sijaittava sellaisessa paikassa, että saatu mittauksien tulokset kuvaa edustavasti toiminnan vaikutusta ilmanlaatuun asuin- tai muilla oleskeluun tarkoitetuilla alueilla muun muassa sijoituspaikan olosuhteet, maastonmuodot ja vallitsevat tuulensuunnat huomioiden. Mittaukset on tehtävä aikana, jolloin toiminta on normaalilla tasolla. Mittausjakson tuulitiedot on kirjattava.

Mittaus on tehtävä hiukkasmittaustandardin SFS-EN 16450:2017 mukaisella tai muulla soveltuvalla menetelmällä jatkuvatoimisesti.

Mittaussuunnitelma on hyväksyttävä valvontaviranomaisella vähintään kuukautta ennen mittausten aloittamista. Mittausten tulokset ja niiden pohjalta laadittu mittausraportti (sis. mittaustulosten vertaaminen asetuksen 79/2017 raja-arvoihin) on toimitettava kahden kuukauden kuluessa mittausten päättymisestä valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2. Hallinto-oikeus hylkää Rudus Oy:n valituksen.

Perustelut

1. Nurmijärven kunnan ja [REDACTED] asiakumppaneineen valitukset

Sovellettavat säännökset

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan hakemuksessa on esitettävä, elleivät ne jo sisälly ottamissuunnitelmaan, tarvittavassa laajuudessa muun ohella selvitys otettavan maa-aineksen laadusta.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai

melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin kohdan 7a mukaan parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla tarkoitetaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia tuotanto- ja puhdistusmenetelmiä ja toiminnan suunnittelu-, rakentamis-, ylläpito-, käyttö- sekä lopettamistapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä ja jotka soveltuvat ympäristölupamääräysten perustaksi.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että:

1) menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin (10/2023) mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua toimintaa, hakemukseen on liitettävä mainitun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ennen päätöksentekoa. Hakemukseen on lisäksi tarvittaessa liitettävä luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:ssä tarkoitettu arviointi.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Jätelain 13 §:n 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovelluttava ympäristöön ja maisemaan.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsytystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta,

pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntyminen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 39 §:n 1 momentin mukaan tämä laki tulee voimaan 16 päivänä toukokuuta 2017.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 40 §:n 2 momentin mukaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan hankkeeseen tai hankkeen muutokseen, jonka ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on ennen tämän lain voimaantuloa tiedotettu kuuluttamalla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n 1 momentin mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpaneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavista hankkeista ja niiden muutoksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Saman lain 4 §:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Ilmanlaadusta terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi annetun valtioneuvoston asetuksen (79/2017) 4 §:n mukaan hengitettävien hiukkasten pitoisuudet ulkoilmassa eivät saa ylittää 24 tunnin keskiarvona raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ yli 35 kertaa vuodessa eivätkä kalenterivuoden keskiarvoa $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikutus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos maasto-olosuhteet ovat erityisen suojaavat ja toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla murskaamo rakennukseen tai muita melua tehokkaasti vähentäviä teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta täyttää häiriöille alttiissa kohteessa 7 §:n vaatimukset melutason arvoista, voidaan ympäristöluvassa sallia murskaus myös lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaaminen ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 3 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista 1 ja 2 momentissa säädettyä ankarampia määräyksiä.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB.

Saman pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Asiassa saatu selvitys

Asiassa on kyse ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta ympäristöluvan olennaisesta muuttamisesta. Hakemuksen tarkoitus on yhdistää alueen maa-ainestenottotoiminnot ja kierrätystoiminnot yhteen maa-aines- ja ympäristölupaan. Luvan hakijalla on toiminta-alueella voimassa oleva Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 16.11.2020 (10.11.2020 § 124) myöntämä ja Vaasan hallinto-oikeuden 14.2.2023 antamalla päätöksellä 156/2023 osittain muuttama maa-aines- ja ympäristölupa. Lupapäätöksen mukainen louhittava alue on pinta-alaltaan 11,2 hehtaaria ja ottamisalueen pinta-ala sisältäen koko alueen varastointialueineen on 27,2 hehtaaria.

Hankekiinteistön keski-/luoteisosassa on käynnistetty puhtaiden maa-ainesten vastaanotto sekä betoni- ja tiilijätteen vastaanotto ja käsittely vuonna 2019 Etelä-Suomen aluehallintoviraston 28.9.2016 nro 241/2016/1 myöntämällä ympäristöluvalla, jota aluehallintovirasto on muuttanut 14.5.2020 antamallaan

päätöksellä nro 186/2020. Muutos on koskenut muun muassa päivitettyä pintavesien hallintasuunnitelmaa sekä pintavesien hallintaa ja tarkkailua.

Hakemuksen mukaan suunniteltu toiminta koskee kallion louhintaa, louheen vastaanottoa ja louheen murskausta sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottoa ja loppusijoitusta louhosalueelle (maankaatopaikkatoiminta). Lisäksi lupaa on haettu betoni- ja tiilijätteen vastaanotolle ja murskaukselle sekä pilaantumattomien ja jätteellisten maiden vastaanotolle, käsittelylle ja läjitykselle jo toiminnassa olevalla kierrätystoimintojen alueella. Samalla on haettu lupaa louhosalueen laajentamiseksi ja osittaiseksi syventämiseksi. Lisäksi on haettu lupaa pilaantumattomien maiden loppusijoitukselle louhokseen.

Kiinteistön kokonaispinta-ala on 66,2 hehtaaria ja toiminta-alue on pinta-alaltaan 47,9 hehtaaria, mukaan lukien louhosalue, kierrätystoimintojen alue ja pintamaiden varastointialueet. Louhittava alue on pinta-alaltaan 18 hehtaaria ja se sisältää osittain alkuperäistä ottoaluetta ja vuonna 2020 luvitettua laajennusaluetta. Kokonaan uutta luvitettavaa louhinta-aluetta on 6 hehtaaria. Kierrätystoimintojen alueen pinta-ala on noin 14 hehtaaria, josta läjitys-/välivarastointialuetta on noin 10 hehtaaria. Louhoksessa toimii myös GRK Suomi Oy:n asfalttiasema.

Suunnitelman ja hakemuksen mukainen kokonaisottomäärä on 5,8 miljoonaa m³ltr (noin 15,6 miljoonaa tonnia). Alueella louhitaan kalliota keskimäärin 340 000 m³ltr/a ja maksimissaan 800 000 m³ltr/a. Kiviainesta murskataan keskimäärin 1,2 miljoonaa t/a ja maksimissaan 1,8 miljoonaa t/a. Kiviaineksen ottamisalueella otetaan vastaan enimmillään 1 000 000 t/a muualla louhittua louhetta, jota murskataan ottamisalueella mursketuotteiksi. Vallitseva kivilaji on graniitti, mutta alueella esiintyy myös amfiboliittia ja kvartsi-maasälpägneissia.

Kierrätystoimintojen alueella sekä myöhemmin louhosalueella otetaan vastaan pilaantumattomia ylijäämämaita maksimissaan 800 000 t/a. Betoni- ja tiilijätettä vastaanotetaan yhteensä maksimissaan 50 000 t/a. Jätteellistä maa-ainesta otetaan vastaan 20 000 t/a. Maa-aineksia ja jätteitä esikäsitellään tarpeen mukaan kierrätystoimintojen alueella. Kun louhinta on edennyt niin pitkälle, että maita voidaan loppusijoittaa louhokseen, alkaa pilaantumattomien ylijäämämaiden siirto kierrätystoimintojen alueelta louhokseen.

Kiviainesta murskauksen arvoitu kesto on 220 d/a. Maa-ainesta ja louhetta seulotaan ja välpätään arviolta 20 d/a. Betonia ja tiiltä arvioidaan murskattavan 30–90 d/a.

Asiakirjojen mukaan toiminta-alue jakautuu kolmeen päävaluma-alueeseen. Nykytilanteessa louhinta-alueen ja kierrätystoiminta-alueen lounaisosan hulevedet johdetaan etelään kiviainesaltaaseen ja edelleen ojaa pitkin Kurtojaan. Kierrätystoiminta-alueen pohjoisosan vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta Viitastenojaan. Nimettömään uomaan johdetaan nykyisin kierrätystoiminta-alueen itäosan hulevedet altaan 3 kautta. Louhinta-alueen laajentuessa pohjoiseen nimettömään uomaan johdettaisiin hulevesiä

kierrätystoiminta-alueen itäosasta ja louhoksen pohjoisosasta uuden laskeutusaltaan kautta. Kurtojan, Viitastenojan ja nimettömän uoman vedet päätyvät Vantaanjokeen.

Vesien johtaminen säilyy nykyisellään, kunnes louhinnan edetessä pohjoiseen allas 3 tuhoutuu. Tällöin rakennetaan vaiheen 1 pohjoinen kiviainesallas, johon johdetaan kierrätystoiminta-alueen itäosan ja louhoksen pohjoisosan hulevedet. Syvälouhinnan edetessä vaiheen 1 laskeutusallas tuhoutuu. Tällöin rakennetaan vaiheen 2 pohjoinen kiviainesallas.

Asiakirjojen mukaan louhoksen laajennusalueelta tulevan kuormituksen vaikutuksia nimettömään uomaan on arvioitu tarkastelemalla lasketun pitoisuuslisäyksen vaikutusta nimettömän uoman pitoisuuksiin nykyisillä louhintamäärillä ja uuden lupahakemuksen mukaisilla louhintamäärillä sekä käyttämällä laskennassa kiviainesaltaassa ja nimettömässä uomassa vuosina 2019–2021 todettujen pitoisuuksien keskiarvoja sekä pohjoisen kiviainesaltaan mitoituksessa esitettyä purkuvirtaamaa.

Nimetön uoma on noro ja vesilain mukainen arvokas pienvesi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 11.6.2020 luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeuslupan. Poikkeuslupa sallii louhinnan laajentamisen, vaikka sen seurauksena noron valuma-alue pienenee. Kalan kulkuun tai esimerkiksi taimenen tai vuollejokisimpukan elinalueeksi noron ei arvioida soveltuvan, koska se on todennäköisesti kuiva pääosan vuodesta. Noron vaarantamiskiellosta poikkeaminen ei aiheuta kalastolle tai kalastukselle haitallisia vaikutuksia. Hakemuksessa esitetyn maastokäynnin perusteella uoma on osittain kuiva.

Asiakirjojen mukaan nykytilanteessa nimettömään uomaan johdettavan vesien määrä on 33 000 m³/a ja hakemuksen mukaisessa toiminnassa 55 000 m³/a. Asiakirjoista ei ilmene Kurtojaan ja Viitastenojaan vuosittainen johdettava hulevesimäärä. Asiakirjojen mukaan Viitastenojan valuma-alueen muutos on pieni, eikä sillä ole vaikutusta Viitastenojan vesitaseeseen. Valituksenalaisen päätöksen mukaan Viitastenojaan alueelta päätyvä vesimäärä on hyvin vähäinen, koska Haavistontien tienvarsiojaan johdetut vedet kulkeutuvat Viitastenojaan peltoalueen kautta. Louhinta-alueen siirtyessä alueen pohjoisosiin kuormitus siirtyy nimettömään puroon. Uudessa tilanteessa nimettömään uomaan kohdistuu joko keskimääräisesti arvioiden 1,25-kertainen määrä kuormitusta tai enimmillään 3,44-kertainen määrä. Ammoniumtypen pitoisuusnousulla on vedenlaatua heikentäviä vaikutuksia, jotka näkyvät pääsääntöisesti veden hapen kulutuksen lisääntymisenä ja ammoniumtypen pitoisuuslisäyksellä voi olla vähäisiä vaikutuksia veden laatuun. Betonijätteen varastointi ja -käsittelyalueelta tulevien hulevesien vaikutusta Kurtojan vedenlaatuun ja erityisesti sen pH-arvoon on vaikea arvioida puuttuvan vedenlaatuaineiston vuoksi. Yhteisvaikutukset Vantaanjokeen katsotaan erittäin vähäisiksi nykyisessä ja uudessa tilanteessa. Louhosalueen hulevesien pitoisuuksien ei arvioida ylittävän pintavesien ympäristölaatunormeja, haitattoman pitoisuuden tasoja (PNEC-arvoja), talousvedelle asetettuja raja-arvoja tai Yhdysvaltojen tai Kanadan käyttämiä akuutin tai kroonisen toksisuuden raja- arvoja.

Asiakirjojen mukaan betonijätteen varastointi ja -käsittelyalueelta on toisinaan johdettu emäksisiä vesiä kiviainesaltaaseen ja edelleen Kurtojaan. Veden pH:n kasvaessa ($\text{pH} > 8,0$) ammoniumioneista alkaa muodostua ammoniakkia (NH_3), joka on kaloille myrkyllistä. Kurtojaan laskevassa ojassa on todettu pH-arvon 8 ylitys yhteensä 20 kertaa vuosien 2021 ja 2022 aikana tehdyissä viikoittaisissa mittauksissa. Kurtojaan laskevassa purossa veden pH laskee ja jää alle 8 puron pohjasedimentin ja orgaanisen aineksen puskurikyvyn vuoksi. Kurtojaan laskevan puron hidas virtaus ja pitkä etäisyys Kurtojaan mahdollistaa pH:n laskun ja ammoniakin muuttumisen ammoniumtypeksi, ennen hulevesien päätymistä Kurtojaan. Kurtojaan ei katsota kohdistuvan korkeasta pH-arvosta johtuvia vedenlaatua heikentäviä vaikutuksia hyvällä pH:n hallinnalla ja tarkkailemalla Kurtojan veden laatua. Vaikutuksia ei todettu myöskään Vantaanjoen veden pH-arvoon.

Betonin ja tiilijätteen käsittely- ja varastointialue on rakennettu vuosina 2019 ja 2020. Kentän pohjarakenteissa on käytetty betonimursketta. Betoni- ja tiilijätettä aloitettiin ottamaan vastaan vuonna 2020. Alueen hulevedet johdetaan laskeutusaltaiden 6, 4 ja 4.1 kautta louhoksen kiviainesaltaaseen.

Asiakirjojen mukaan altaan 4 vesien raskasmetallipitoisuudet ovat pääosin korkeammat kuin muissa tuotantoalueen pintavesissä. Altaasta 4 vedet ohjataan kulkeutuvaksi kiviainestoinnin pintavesialtaaseen ja pääosin betonijätteen varastointialueen vedet sekoittuvat muihin valuma-alueen hulevesiin. Altaan 4 vedet neutraloituvat siten, että kiviainestoinnin altaan veden pH on 9,0–10,9. Kiviainestoinnin altaan vedet pumpataan rintauksen yli ja vedet kulkeutuvat etelää kohti. Vesien pH-arvoa säädetään hiilidioksidin avulla. Kun käsiteltävän veden pH ja veden virtaama on ollut korkea, ei pH:ta ole pystytty aina säätämään nykyisessä ympäristöluvassa vaaditulle tasolle 6–9. Kun vedet kulkeutuvat altaasta louhoksen pohjaa pitkin kiviainesaltaaseen, vesien pH laimenee louhoksessa olevan vesimäärän johdosta. Betoni- ja tiilijätteen vastaanottomäärän kasvu ei todennäköisesti tule nostamaan veden pH-arvoa eikä emäksisten vesien määrää. Jos veden viipymä kasvaa betonijätteen käsittelyalueella lisääntyneen betonijättemäärän vuoksi, on mahdollista, että alueelta purkautuva vesi on aiempaa emäksisempää.

Asiakirjojen mukaan tällä hetkellä pH-arvojen mittausta ja säätöä tehdään altaassa 4.1. pH-arvojen mittausta ja säätöä aloitetaan tarvittaessa myös pohjoiseen tulevassa uudessa altaassa 1, kun kierrätysalueen pohjoisin alue otetaan käyttöön. Louhosalueelle rakennettava uusi selkeytysallas viivyttää kierrätysalueelta johtuvaa hulevettä riittävästi, jotta se ehtii selkeytyä ja veden pH tasoittua imeytyessään kiviainespätkään ja johtuessaan sen läpi louhosalueen isompaan selkeytysaltaaseen. pH-säätö ja -mittaus muutetaan automaattiseksi keväällä 2024. Altaiden 4.1, 4 ja 6 kokoa kasvatetaan samalla, kun pH-automatisaatio otetaan käyttöön.

Asiakirjojen mukaan Mäntymäen louhosalueelta, pilaantumattomien ylijäämämaiden käsittelyalueelta ja betonijätteen varastointi- ja käsittelyalueelta tulevien hulevesien kuormitus ei aiheuta nykyisessä eikä uudessa tilanteessa Vantaa keskiosa -vesimuodostuman ekologiseen tai kemialliseen tilaan muutoksia. Meritaimenen ja vuolejokisimpukoiden

esiintymiseen eikä myöskään Vantaanjoen kasvillisuuteen ole heikentävää vaikutusta.

Kaivokartoituksessa kesällä 2021 kartoitettiin kaivoja pääosin alueen pohjoiskoillispuolella. Kaivojen vesi vastasi sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asettamia laatuvaatimuksia pienten yksiköiden talousvedelle. Useissa rengaskaivoissa oli kuitenkin E.coli-bakteereja. Aiemmin tehdyn selvityksen mukaan bakteerit ovat liittyneet pääasiassa kaivojen kuntoon, eivätkä ne kuvaa kallionoton vaikutuksia.

Päivitetyn pohjavesivaikutusten arviointiraportin 7.2.2023 mukaan suunnitellun louhinnan vaikutukset pohjaveden pinnan korkeuteen ja laatuun arvioidaan vähäisiksi. Vaikutukset keskittyvät toiminta-alueen välittömään ympäristöön, eikä alueen talousvesikaivojen pinnankorkeuteen tai veden laatuun arvioida aiheutuvan merkittävää vaikutusta. Kierrätysbetonin käsittelyssä syntyvien hulevesien korkeamman pH:n vaikutus ei vaikuta merkittävästi alueen kalliopohjaveden laatuun, eikä sillä arviointiraportin mukaan ole vaikutusta ympäristön talousvesikaivoihin.

Hanke sijaitsee Nurmijärven kunnan Palojoen kylässä Mäntymäen alueella kiinteistöllä 543-410-2-94. Toiminta-alue sijoittuu välittömästi Hämeenlinnanväylän (vt 3) itäpuolelle. Ottamisalueen luoteispuolella sijaitsevaan Nurmijärven keskustaajamaan on etäisyyttä noin viisi kilometriä.

Lähimmät asuintalot sijaitsevat louhittavan alueen länsipuolella Hämeenlinnanväylän (vt 3) ja Hämeenlinnantien (mt 130) toisella puolella. Alueen pohjoispuolella lähimpään asutukseen on louhittavan alueen rajasta noin 400 metrin etäisyys ja kierrätystoimintojen alueen rajasta noin 260 metrin etäisyys. Louhittavan alueen kaakkoispuolella lähimpään asutukseen on noin 400 metrin etäisyys ja itäpuolen asutukseen noin 700 metriä. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat yli 1,2 kilometrin etäisyydellä louhittavan alueen etelä-/kaakkoispuolella.

Liikennöinti Mäntymäen tuotantoalueelle tapahtuu alueen eteläisen liittymän kautta Hämeenlinnantielle (mt 130) ja siitä pääosin etelän suuntaan. Hakemuksen mukaan murskeen kuljetusajoneuvokäyntejä on vuosittaisen maksimimurskauskäärän perusteella noin 185 vuorokaudessa. Kuljetuksissa on suuria vaihteluita riippuen kiviaineksen kysynnästä ja keskimääräinen ajoneuvokäyntien määrä on vähäisempi. Satunnaisesti kuljetuksia on arkipäivien lisäksi myös lauantaisin. Lisäksi satunnaisesti otetaan vastaan ylijäämälouheita yöaikaan, enimmillään 75 kuormaa yön aikana.

Louhostoiminnan, kierrätystoiminnan sekä puhtaiden maiden vastaanotto- ja loppusijoitustoiminnan johdosta muodostuu raskaiden kuljetusajoneuvojen käyntejä toiminta-alueella yhteensä maksimissaan noin 385 kpl/päivä.

Alueella on tehty useita ottotoimintaan liittyviä melumittauksia. Melumittauksia tehtiin 2.7.2021 ja 4.8.2021 neljän asuinrakennuksen pihapiireissä. Mittaukset suoritettiin aikavälillä 7.00–18.00, jolloin louhinta- ja murskaustoiminnot olivat käynnissä. Hämeenlinnanväylän ja Hämeenlinnantien aiheuttama taustamelutaso mittauspisteissä MP1 ja MP4 oli

niin suuri, ettei mittaustulosten perusteella voitu sanoa, alittaako vai ylittävätkö mittaustulokset (56 ± 6 ja 59 ± 7 dB) ohjearvon 55 dB. Mittaustulokset pisteissä MP1 ja MP4 edustavat raportin mukaan lähinnä tieliikenteen taustamelutasoa. Tuotantoalueen itäpuolella sijaitsevilla mittauspisteissä MP2 ja MP3 keskiäänitasot (47 ± 7 ja 45 ± 8 dB) alittivat mittausepävarmuus huomioiden ohjearvon 55 dB.

Hakemuksen mukaiseen toimintaan liittyen on tehty melumallinnus, jossa on huomioitu kaikki alueella olevien toimintojen meluvaikutukset erillään ja yhdessä eri toiminnan vaiheessa. Mallinnuksessa on huomioitu myös alueella toimiva asfalttiasema sekä liikenteen aiheuttama melu. Mallinnuksen mukaan louhoksessa tapahtuvan murskauksen melu kantautuu varsin vähän toiminta-alueen ulkopuolelle. Toiminta-alueen pohjoispuolelle on kallion päällä tapahtuvan porauksen melun leviämisen estämisen takia rakennettava meluste, kun porausta tehdään alueen pohjoisosassa. Muutoin erityisiä suojaustarpeita ei mallinnuksen mukaan ole. Mallinnuksen mukaan melusuojauksen jälkeen melu pohjoispuolen asuinkiinteistöillä on peräisin pääosin valtatieltä, ja asuinkiinteistöjen melutason alentaminen ohjearvot selvästi alittavalle tasolle vaatisi melusuojauksen tekemistä valtatie varten. Mallinnuksessa esitetyn arvion mukaan alueen toiminnoista aiheutuva melu ei ole impulssimaista lähimpien häiriintyvien kohteiden alueella.

Hakemuksen täydennykseen 31.8.2023 sisältyvän mallilaskennan mukaan ylijäämälouheen kippauksen enimmäisäänitaso (L_{AFmax}) ulkona on enimmillään 45–50 dB moottoritien ja maantien 130 länsipuolella olevien asuinrakennusten kohdalla tai vähemmän. Tyypillisesti asuinrakentamisessa julkisivulla saavutetaan 28–30 dB äänitasoero ulko- ja sisämelun välille, joten asunnoissa sisällä louheen yöaikaisen vastaanoton enimmäisäänitasot jäävät selvästi alle mitoitussuositusarvon 45 dB (L_{AFmax}). Enimmäisäänitasolle suositellaan raja-arvoksi 45 dB pääasiassa juuri nukkumiseen käytettäviin tiloihin. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (STMa 545/2015) todetaan, että asunnon tai muun oleskelutilan terveydellisten olosuhteiden todentamiseksi yöaikaan asunnossa sisällä ei saa esiintyä yli 45 dB (L_{AFmax}) tasoja lainkaan.

Suoritettujen enimmäismelutasolaskentojen tulosten perusteella yöaikaisen louheen kippauksen enimmäisäänitasojen todetaan jäävän sisätiloissa selvästi alle tason 45 dB (L_{AFmax}). Louheen yöaikaisen vastaanoton enimmäistason ei katsota täten aiheuttavan viihtyisyyshaittaa tai häiriintymistä asunnossa sisällä. Yöaikaisen louheen vastaanoton ei arvioida aiheuttavan haittaa asuinrakennusten sisätiloissa myöskään kesäaikaan, jolloin tuuletusluukkuja saatetaan pitää yöaikaan auki, kun huomioidaan, että kippausmelulle eniten altistuvien asuinrakennusten ja louhosalueen välissä kulkee maantie 130 ja valtatie 3, joiden liikenteen aiheuttama melun keskiäänitaso on selvästi suurempi kuin louheen kippauksista aiheutuva enimmäisäänitaso.

Hakemuksen täydennyksessä 31.8.2023 on esitetty laskennallinen tarkastelu alueen eteläosaan sijoittuvan asfalttiaseman aiheuttamasta melusta. Tarkastelussa melulähteinä on huomioitu asfaltin murskaus (melupäästö $LWA=113$ dB) ja kaksi työkonetta ($LWA=109$ dB /työkone). Laskennan

perusteella päiväajan keskiäänitaso alittaa päiväajan raja-arvon ja jää alle 45 dB asuinrakennusten pihapiireissä. Laskennassa ei ole huomioitu asfaltin murskaimen lähellä olevia varasto- tai materiaalikasoja. Asfaltin murskauksen, asfalttiaseman, kierrätystoiminnan sekä louhinnan ja murskauksen melu louhinnan päiväajan yhteismelutaso ($L_{Aeq7-22}$) on suurimmillaan louhinnan vaiheessa 1. Yhteismelutaso moottoritien länsipuolella olevan lähimmän asuintalon kohdalla on tällöin enimmillään 55 dB ja muualla alempi. Mikäli huomioidaan myös moottoritien liikennemelu, kohoa moottoritien länsipuolen keskiäänitaso noin 60–62 desibeliin.

Viimeisin hiukkaspitoisuusmittaus on tehty vuonna 2021, jolloin on mitattu jatkuvatoimisesti kuukauden ajan toiminnan aikaista hiukkaspitoisuutta Mäntymäen tuotantoalueen itä- länsi- ja pohjoispuolella sijaitsevilla asuinkiinteistöillä. Hengitettävien hiukkasten mittausjaksojen aikaiset keskiarvopitoisuudet eri mittauspisteissä alittivat valtioneuvoston asetuksessa hengitettävien hiukkasten vuosikeskiarvopitoisuudelle asetetun raja-arvon $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mitatut vuorokausipitoisuudet olivat pääasiassa alle puolet raja-arvopitoisuudesta. Yhtenä päivänä mitatut vuorokausipitoisuudet ylittivät raja-arvon $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ kahdessa mittauspisteessä. Raportin mukaan mittauspisteiden sijainnin, tuulensuuntatietojen ja eri mittauspisteiden pitoisuuskuvaajien sekä julkisesti saatavilla olevien ilmanlaadun mittauksien perusteella raja-arvon ylittävät pitoisuudet aiheutuivat kyseisenä päivänä hyvin todennäköisesti kaukokulkeumasta eli muusta kuin Mäntymäen tuotantoalueen toiminnasta.

Hakemuksen täydennyksenä 31.8.2023 on toimitettu raportti 15.2.2019–3.4.2023 toiminta-alueen ympäristöstä mitatuista tärinäarvoista.

Oikeudellinen arviointi

asiakumppaneineen valituksessa on moitittu melu- ja tärinäselvityksiä.

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla 28.2.–6.4.2023. Muistutuksista ja lausunnoista annetussa luvan hakijan vastineessa ja täydennyksessä 31.8.2023 on liitteenä päivitetty nykytilannekartta, täydennetty meluselvitys ja melunhallintasuunnitelma, kirjoverkkoperhosselvitys, nimettömän uoman vesimäärätiedot ja vesikuormituksen laskentaperusteet, täydennetty ennaltavaraautumissuunnitelma, tärinäseuranta vuosilta 2019–2023, päivitetty esitys vakuudeksi, ehdotus aloitusluvan vakuudeksi, huomioita hallintoasian käsittelystä viranomaisessa -kirjelmä ja tarkkailun vuosiyhteenveto vuodelta 2022. Hakemusta on täydennetty 31.10.2023 ja 27.11.2023 täydennetyillä vakuusesityksillä ja 29.11.2023 ilmanpainemittausraportilla.

Lupaviranomainen on varannut 4.9.2023 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle ja Uudenmaan ELY-keskukselle mahdollisuuden täydentää asiassa annettuja lausuntoja hakijan lausuntoihin ja muistutuksiin antaman vastineen yhteydessä toimittamien, hakemusta täydentävien tietojen johdosta. Asianosaisille ei ole varattu tilaisuutta täydentää muistutuksiaan ja mielipiteitään

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:n 1 momentin mukaan lupahakemuksesta on kuulutettava sen jälkeen, kun asia on riittävän yksityiskohtaisesti selvitetty.

Hallinto-oikeus katsoo, että asian tiedottamisen jälkeen hakemusta on täydennetty olennaisilla etenkin toiminnan melupäästöjä ja -vaikutuksia koskevilla tiedoilla. Täydennykset ovat olleet sellaisia, joista asianosaisten olisi ollut hyvän hallintomenettelyn periaatteet huomioon ottaen tarpeellista olla tietoinen ja saada tilaisuus esittää näkemyksensä. Aluehallintoviraston asian käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirhe.

Asian tiedottamisen jälkeen toimitetut tiedot ovat keskeisiltä osin kirjattu valituksenalaiseen päätökseen ja päätös on toimitettu asiasta muistutuksen ja mielipiteen jättäneille. Täydennyksissä ei ole ollut kyse päästöjä lisäävistä tiedoista. Hallinto-oikeus on lähettänyt luvanhakijan 31.8.2023 ja 29.11.2023 toimittamat hakemuksen täydennykset tiedoksi valittajille ja varannut tilaisuuden lausua niistä. Tiedoksi antamisessa olleita puutteita ei näissä oloissa voida pitää sellaisena virheenä, jonka vuoksi lupapäätös olisi kumottava ja palautettava aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Mäntymäen alueelle on tehty kiviainesten ottoa, kierrätyskiviaineksen käsittelyä ja maan vastaanottotoimintaa koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994, vanha YVA-laki) ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (713/2006, vanha YVA-asetus) mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely vuonna 2009. Uudenmaan ELY-keskus YVA-yhteysviranomaisena on antanut arviointiselostuksesta 31.3.2010 lausunnon. YVA-menettelyssä tarkasteltiin yhtenä vaihtoehtona louhittavan alueen laajentamista enimmillään noin 42 hehtaarin kokoiseksi ja louhintataso olisi alimmillaan +34. Lisäksi YVA-menettelyyn kuului myös louheen vastaanotto sekä puhtaiden ylijäämämuiden vastaanotto ja loppusijoitustoiminta. YVA-menettelyssä ei ole otettu huomioon betoni- ja tiilijätteen vastaanottoa, varastointia ja käsittelyä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä on annettu uusi laki (252/2017, uusi YVA-laki), joka on tullut voimaan 16.5.2017. Tuon uuden lain 40 §:n siirtymäsäännös huomioon ottaen tässä asiassa sovellettavaksi tulee vanha YVA-laki ja -asetus.

Uudenmaan ELY-keskus YVA-yhteysviranomaisena on hakemuksesta antamassaan lausunnossa 2.5.2023 arvioinut, että hakemuksen mukainen hanke, sen ympäristöolosuhteet tai hankkeen vaikutukset eivät ole olennaisesti muuttuneet arviointiselostukseen verrattaessa ja vaikutusten arviointiin osallistuvat ja vaikutusten kohteena olevat tahot ovat samoja. ELY-keskuksen mukaan Mäntymäen alueen kiviainesten otto-, kiviainesten käsittely ja maan vastaanotto -hankkeesta vuonna 2009 laadittu YVA-selostus ja YVA-yhteysviranomaisen siitä vuonna 2010 antama lausunto ovat voimassa olevia ja olennaisilta osin ajantasaisia.

Kun otetaan huomioon edellä esitetty ELY-keskuksen YVA-

yhteysviranomaisena antama arvio ja se, että hakemuksen mukainen toiminta-alue on kokonaisuudessaan 47,9 hehtaaria eikä louhittavan alueen pinta-ala laajene YVA-menettelyn mukaisesta eikä louhintataso syvene, ja kun toiminta muutoinkin olennaisilta osin vastaa YVA-menettelyssä arvioitua toimintaa, ei uuden YVA-menettelyn suorittaminen ole tarpeen. Myöskään GRK Suomi Oy:n hankkeen yhteisvaikutukset huomioon ottaen hakemuksen mukaisesta hankkeesta ei aiheudu YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi harkinnanvaraisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn suorittaminen olisi asiassa tarpeen.

Yöaikainen toiminta

Lupamääräyksessä 1 määrätään muun muassa ylijäämälouheen yöaikaisesta vastaanotosta ja siitä, että yli kaksi viikkoa yhtäjaksoisesti kestävä ylijäämälouheen yöaikaisen vastaanoton haittojen estämisestä tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kahta viikkoa ennen toiminnan aloittamista.

Muraus-asetuksen 8 §:n 3 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista 1 ja 2 momentissa säädettyä ankarampia määräyksiä. Erityiset syyt valituksenalaisessa asiassa ovat toiminta-alueen ympäristössä oleva asutus ja merkittävä haitankärsijöiden määrä sekä toiminnan pitkäkestoisuus.

Hakemuksen mukaan toiminta-ajat ovat samat kuin louhinta-alueen nykyisessä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 10.11.2020 myöntämässä maa-aines- ja ympäristölupapäätöksessä sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston 28.9.2016 myöntämässä kierrätystoimintojen alueen ympäristölupapäätöksessä. Poikkeuksena on ylijäämälouheen vastaanotto öisin. Uudella louhittavalla alueella etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on lähimmillään alle 500 metriä eikä hakemuksessa ole esitetty Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityistä syytä kuormaamisen ja kuljetuksen lauantaistalle toiminta-ajalle. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 1 siten, ettei uudella 6 hehtaarin louhittavalla alueella sallita kuormausta ja kuljetusta lauantaisin. Hallinto-oikeus katsoo lisäksi, että ylijäämälouheen vastaanottamisen vaikutukset ovat pääosin samat kuin alueelta louhitun kiviaineksen kuormaamisen ja kuljetuksen, joten myös ylijäämälouheen vastaanottaminen lauantaisin tulee pääsääntöisesti kieltää uudella louhittavalla alueella.

Saadun selvityksen mukaan yöaikainen toiminta olisi pitkäaikaista ja satunnaisuudesta huolimatta louheen enimmäiskuljetusten määrä voisi olla huomattava. Louheen vastaanottoaika muuttuisi louhinnan edetessä kohti koillista. Kun otetaan huomioon asutuksen sijainti toiminta-alueen koillis- ja pohjoispuolilla, ei ole poissuljettua, että yöaikaisesta toiminnasta sen pitkäaikaisuus ja melun luonne huomioon ottaen aiheutuu häiritsevää melua asuinkiinteistöille.

Hakemuksen mukaan ylijäämälouheen vastaanotto on ajoittaista eikä se ole jatkuva. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 1 ylijäämälouheen vastaanotto on rajattu tapahtuvaksi pääsääntöisesti päiväaikaan.

Ylijäämälouhetta otettaisiin vastaan koko vuoden ajan. Toiminta-aikaa rajaamalla meluhaittaa melulle altistuviin kohteisiin voidaan vähentää. Tämän vuoksi hallinto-oikeus rajaa yöaikaisen louheen vastaanottoa siten, että vastaanottoa saa olla enintään 20 yönä vuodessa, josta kesäaikana vastaanottoa saa olla enintään viitenä yönä.

Melu ja tärinä

Toiminnasta johtuvaa melua on rajoitettu lupamääräyksillä 24–26.

Melumittauksista on annettu lupamääräys 34 ja tärinähaitan selvittämisestä lupamääräys 36.

Melun osalta on arvioitavana valituksenalaisen päätökseen sisällytettyjen aiemmin eri luvilla hyväksytyistä toiminnoista aiheutuva meluvaikutus. Lisäksi on arvioitava, miten uudet haetut toiminnot, ottoalueen laajennus, yöaikainen louheen vastaanotto, pilaantumattomien maiden loppusijoitus louhinta-alueelle, jätteellisen maa-aineksen käsittely, ja materiaalien vuosittaisten vastaanotto- ja käsittelymäärien muutos vaikuttavat olemassa olevien toimintojen meluun. Asiasta saadun selvityksen mukaan olemassa olevista toiminnoista aiheutuva melu on koettu häiritsevänä.

Ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristölupaharkinnassa terveydensuojelulain mukaisten sisämelun raja-arvojen asettaminen tai arvioiminen ei tule sovellettavaksi, vaan melun vaikutuksia tarkastellaan ja arvioidaan vaikutusalueen piha- ja ulkoalueilla. Hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 24 siten, että ylijäämälouheen purkamisesta aiheutuva yöaikainen (kello 22–07) enimmäisäänitaso (L_{AFmax}) ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien asuin- tai loma-asuntojen piha-alueilla arvoa 55 dB. Lupamääräyksen neljäs kappale poistetaan tarpeettomana. Hallinto-oikeuden tekemä muutos lupamääräykseen 24 merkitsee tosiasiaa yöaikaisen enimmäisäänitason ($L_{AFmax, 22-07}$) raja-arvon kiristämistä valituksenalaisessa päätöksessä annetusta. Tältä osin hallinto-oikeus on ottanut huomioon Nurmijärven kunnan sekä [REDACTED] asiakumppaneineen valituksissa esitetyt vaatimukset, joissa on kiinnitetty huomiota erityisesti yöaikaisen toiminnan meluvaikutuksiin.

Lisäksi hallinto-oikeus on muuttanut melumittauksia koskevaa lupamääräystä 34 vastaavasti ja tarkkailun edustavuuden parantamiseksi tarkentaa melun tarkkailupisteiden sijaintia siten, että esitetyn mittauspisteen MP1 korvaa asuinkiinteistön 543-410-2-80 pihamaalle tai sen läheisyyteen sijoitettava uusi mittauspiste MP1'. Meluselvityksen täydennyksestä 21.8.2023 ilmenee, että ylijäämälouheen purkamisesta aiheutuu vaiheiden 1 ja 5 aikana yöaikaan ainakin 45–50 dB:n suuruisia enimmäisäänitasoja mittauspisteen MP1 länsi- ja eteläpuolella. Uusi tarkkailupiste MP1' on tarkoituksenmukaista sijoittaa MP1:n eteläpuolella sijaitsevan asuinkiinteistön pihalle tai sen läheisyyteen, koska siinä melutaso on mallinnuksen mukaan suurempi kuin nykyisessä pisteessä MP1. Hallinto-oikeus katsoo, että melunhallintasuunnitelmaan sisältyvää esitystä meluseurannan järjestämisestä on täydennettävä

sisällyttämällä siihen myös yöaikaisen enimmäisäänitason mittaukset melumallinnuksessa tarkoitettussa vaiheessa 5 mittauspisteen MP1' osalta.

Hallinto-oikeus katsoo asiassa saatu selvitys kokonaisuudessaan huomioon ottaen, että lupamääräys 36 on riittävä tärinähaitan torjunnan ja tarkkailun osalta.

Pöly

Pölyhaittojen torjumiseksi on annettu lupamääräykset 27 ja 28.

Hallinto-oikeus katsoo, että pölyn osalta tulee huomioda se, että pölynsidontaa voi vaikeuttaa muun ohella veden jäätyminen talvella ja voimakas tuuli. Tämän vuoksi ja kun kyse on kokoluokaltaan huomattavasta pölypäästöä aiheuttavasta toiminnasta, hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 27 siten, että toiminta on keskeytettävä, kun riittävää pölyntorjuntaa ei ole mahdollista järjestää sää- tai muiden olosuhteiden vuoksi.

Lupamääräyksessä 28 on edellytetty, että valtioneuvoston ilmanlaadusta antamassa asetuksessa (79/2017) hengitettävälle hiukkasille (PM₁₀) annettu 36. suurimman vuorokausipitoisuuden raja-arvo ei saa toiminnan seurauksena ylittyä. Ottaen lisäksi huomioon erityisesti toiminnan pitkäkestoisuuden hallinto-oikeus on Nurmijärven kunnan sekä [REDACTED] asiakumppaneineen valitusten perusteella lisännyt lupamääräykseen myös asetuksessa annetun kalenterivuoden raja-arvon. Lisäksi hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksen 28 viimeisen virkkeen sanan ohjearvot sanaksi raja-arvot vastaamaan edellä mainitun asetuksen sanamuotoa.

Vuoden 2021 hiukkaspitoisuusmittausraportin mukaan mittaus on tehty 8.6.–9.7.2021. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2020 päätöksen mukaan kiviainesta murskataan 3 000 tuntia vuodessa. Hallinto-oikeus toteaa, että mittaustulokseen vaikuttavat muun ohella sateisuus ja tuuliolosuhteet. Mittausjakson tulee sisältää erilaisia sääolosuhteita, koska niillä on keskeinen merkitys hiukkasten leviämiseen. Edellä mainituin seikoin hiukkaspitoisuusmittausselvityksen mukainen mittauksen kesto ja ajoittuminen eivät ole olleet riittävät. Mittauksen perusteella ei ole arvioitavissa, onko vuoden suurin hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) vuorokausikeskiarvo ylittänyt mittausvuotena raja-arvon 50 µg/m³ siten kuin säädetään ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Valituksenalaisen päätöksen mukaisessa toiminnassa kiviainesta murskataan arviolta 220 d/a ja betonia ja tiiltä 30–90 d/a. Hallinto-oikeus on edellä mainituin seikoin muuttanut lupamääräystä 35 mittausten toteutuksen ja mittaustulosten menetelmävaatimuksen osalta sen varmistamiseksi, että hiukkaspitoisuustulokset ovat edustavat ja täyttävät siten valtioneuvoston ilmanlaadusta antaman asetuksen (79/2017) laatuvaatimukset.

Hallinto-oikeus katsoo asiassa saatu selvitys huomioon ottaen, että muilta osin pölyhaittojen torjunnasta ja tarkkailusta annetut lupamääräykset ovat riittävät.

Pinta- ja pohjavedet

Toiminta-alueelle kertyvät vedet käsitellään lupamääräyksen 22 mukaisesti selkeytysaltaissa, jotka muun muassa tasaavat virtaamaa ja poistavat kiintoainesta. Toiminta-alueelta lähtevää vettä on tarkkailtu aiemman toiminnan aikana ja tarkkailu jatkuu lupamääräysten 30–33 mukaisesti.

Asiakirjojen mukaan pintavesitarkkailussa metallit tutkitaan liukoisina pitoisuuksina. Asiakirjojen mukaan havainnoista on laskettu keskiarvo vuosilta 2019–2021 ja pitoisuudet (mg/l) on muutettu kuormitukseksi (kg/a). Asiakirjoissa ei ole kuitenkaan esitetty tarkkailtavien ympäristön pilaantumisen kannalta riittäviä keskeisten aineiden kuormitustietoja eikä selvitystä, onko toiminnan hule- ja suotovesien päästötarkkailussa yksinomaan liukoisten metallipitoisuuksien tarkkailu riittävä pintavesiin kohdistuvan kokonaiskuormituksen arvioimiseksi.

Asiakirjoissa ei ole esitetty maa-ainesasetuksen 1 §:n 3 momentin kohdan 6 tarkoittamaa selvitystä otettavan maa-aineksen laadusta. Kiviaineksen koostumus- ja laatutiedon puuttuessa asiassa ei ole arvioitavissa, ovatko toiminnan pintavesistä tarkkailtavat parametrit riittävät arvioitaessa toiminnan päästöä ja vaikutusta pintaveteen. Toiminnassa käsiteltävän ja varastoitavan betonijätteen määrä on huomattava. Asiassa ei ole esitetty riittävää selvitystä, kun otetaan huomioon muun ohella betonijätteen suoto- ja huleveden pH, onko betonijätteen käsittelyalueen pintavesien tarkkailussa otettu huomioon kaikki oleelliset metallit, joilla on merkitystä ympäristön pilaantumisen arvioinnissa. Asiakirjojen perusteella ei ole arvioitavissa, onko betonijätteen käsittely- ja varastoalueen altain vesien hallinta ja käsittely parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista ja riittävä ehkäisemään ja rajoittamaan ympäristön pilaantumista ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetysti.

Asiassa ei edellä mainituin seikoin ole varmuudella arvioitavissa, voiko toiminnan päästöstä pintaveteen aiheutua ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista ja ovatko valituksenalaisen päätöksen lupamääräykset tältä osin riittävät. Näin ollen asiassa ei ole esitetty riittävää selvitystä, voiko hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutua sellaista pintavesikuormitusta, että toiminnan päästöjä olisi rajattava asettamalla ympäristönsuojelulain tarkoittamia raja-arvoja pintaveteen johdettavan veden sisältämille aineille, ja onko vesien käsittelyä tehostettava, ja onko tarkkailusuunnitelmaa tarpeen täydentää ympäristön pilaantumisen arvioimisen kannalta keskeisillä aineilla. Hallinto-oikeus toteaa selvyden vuoksi, että uusien hulevesialtain selvitysvelvoite koskee kyseisten altain päästötarkkailua.

Hallinto-oikeus katsoo, kun otetaan huomioon edellä esitetty, toiminnan luonne ja laajuus, ympäristönsuojelulain 20 §:n varovaisuusperiaate ja se, että ympäristönsuojelulain mukaisesti ympäristön pilaantumista on ehkäistävä tai vähennettävä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti siten, että päästöt ympäristöön on mahdollisimman vähäisiä, on tarpeen selvittää toiminnasta aiheutuva kiintoaineen, ravinteiden ja metallien kokonaiskuormitus pintaveteen sekä arvioida raja-arvon asettamistarve kuormittaville aineille ja vesien käsittelyn ja tarkkailun riittävyys. Näin ollen hallinto-oikeus muuttaa

lupamääräystä 22 ratkaisusta ilmenevästi. Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella tarvittaessa muuttaa hulevesien hallintaa, käsittelyä ja tarkkailua koskevia lupamääräyksiä siten kuin säädetään ympäristönsuojelulain 54 §:n 2 momentissa ja 90 §:ssä. Vesien hallinnan osalta asiakirjoja ei ole asiaa kokonaisuutena arvioiden pidettävä niin puutteellisina, että asia olisi palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Toiminta ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella hallinto-oikeus arvioi, että hakemuksen mukainen toiminta ei ennalta arvioiden aiheuta sellaista muutosta pohjaveden laatuun tai antoisuuteen, että se aiheuttaisi vahinkoa tai haittaa veden käytölle talousvetenä. Hanke ei ennalta arvioiden edellytä maa-aineslain 3 §:n 1 momentin kohdan 4 tarkoittamaa vesitalouslupaa vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella. Päätöksessä annetut lupamääräykset ovat riittävät pohjaveden ja talousvesikaivojen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Maisema

Hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, kun otetaan huomioon, että asiassa on kyse jo käytössä olevan ottamisalueen laajentamisesta.

Muut valitusperusteet

Kiinteistöjen arvon aleneminen voidaan ympäristönsuojelulain soveltamisessa ottaa huomioon siltä osin kuin se on seurausta ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua päästöstä aiheutuvasta pilaantumisesta. Koska ympäristönsuojelulain 124 §:n mukaan ympäristölupa-asian yhteydessä voidaan määrätä korvauksista vain silloin, kun korvaukset liittyvät vesistön pilaantumiseen, ei kiinteistön mahdollista arvonalennuksen korvaamista käsitellä tämän asian yhteydessä. Maa-aineslain 9 §:n mukaan korvauksia kiinteistön arvon alenemisesta voidaan hakea lunastustoimituksessa, jota haetaan Maanmittauslaitokselta.

Ympäristönsuojelulain mukaisessa asiassa terveyshaitta olisi seurausta ympäristön pilaantumisesta aiheutuvasta päästöstä. Terveyshaittaan kuuluu konkreettinen haitta sekä vaara tai riski terveyshaitan ilmenemisestä. Asiassa on riittävästi selvitetty muun ohella toiminnan melu- ja pölyvaikutuksia, eikä toiminnasta ennalta arvioiden aiheudu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua terveyshaittaa tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta melu- tai pölyrasitusta, kun valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettua toimintaa harjoitetaan hallinto-oikeuden tällä päätöksellä muuttamien lupamääräysten mukaisesti. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että hankkeen terveysvaikutuksia arvioidaan sen perusteella, miten hanke vaikuttaa perusterveyseen henkilöön. Terveyshaitan määrittelyssä ei voida ottaa huomioon haitankärsijöiden mahdollista erityistä herkkyyttä haittoille.

Ennalta arvioiden hakemuksessa esitetty selvitys talousvesikaivoista ja annetut lupamääräykset talousvesikaivojen veden tarkkailusta on riittävä.

Siltä osin kuin on kyse hajun yhteisvaikutuksista alueella toimivan asfalttiaseman kanssa, hallinto-oikeus katsoo, että valituksenlaisen päätöksen mukaisista toiminnoista ei ennalta arvioiden aiheudu merkittävää ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristön pilaantumista aiheuttavaa hajuhaittaa. Hajupäästöt alueella sijaitsevista toiminnoista tulevat kokonaisuudessaan selvitetyn asfalttiaseman toimintaa koskevassa asiassa.

Johtopäätös

Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon hankkeen etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, voidaan asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella riittävän luotettavasti arvioida, ettei toiminnasta yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ennalta arvioiden aiheudu annetut lupamääräykset hallinto-oikeuden muuttamassa muodossa huomioon ottaen melun, tärinän tai pölyn johdosta kohtuutonta rasitusta tai muuta ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 momentissa tarkoitettua seurausta. Näin ollen päätöstä ei ole tarpeen kumota tai enemmälti muuttaa Nurmijärven kunnan tai [REDACTED] asiakumppaneineen valituksissa esitetyillä perusteilla.

Myös maa-aineslain 6 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset uudelle ottoalueelle täyttyvät.

Toiminnan aloittamislupa

Hallinto-oikeus toteaa, että toimintaa voidaan ennen valituksenalaisen päätöksen lainvoimaisuutta harjoittaa voimassa olevien lainvoimaisten Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 10.11.2020 § 124 ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 28.9.2016 nro 241/2016/1 ja sen muuttamista koskevan aluehallintoviraston päätöksen 14.5.2020 nro 186/2020 perusteella.

Valituksenalaisessa päätöksessä määrätyn mukaisesti valituksenalainen päätös korvaa edellä mainitut päätökset.

Valituksenalaisessa päätöksessä on määrätty, että muutoin päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Näin ollen toiminnan laajentamisen osalta toimintaa ei voida aloittaa ennen aluehallintoviraston valituksenalaisen päätöksen lainvoimaisuutta.

Edellä olevan perusteella [REDACTED] asiakumppaneineen valituksessa esitetyt toiminnan aloittamislupaa koskevat vaatimukset on hylättävä.

2. Rudus Oy:n valitus

Ympäristönsuojelulain 59 §:n jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Vakuus voidaan jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella

katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa ovat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden vaatimatta jättämisen edellytyksistä.

Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaan vakuuden on oltava riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Kaatopaikan vakuuden on katettava myös kaatopaikan sulkemisen jälkeisestä seurannasta ja tarkkailusta sekä suotovesien ja -kaasujen käsittelystä ja muusta jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta, jollei toiminnanharjoittaja osoita muuta riittäväksi. Kaivannaisjätteen jätealueen vakuuden on katettava myös kustannukset, jotka aiheutuvat jätealueen vaikutusalueella olevan, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa tarkemmin määritetyn maa-alueen kunnostamisesta tyydyttävään tilaan.

Vakuuden määrää on käsitelty ympäristöhallinnon hakemuksen vireille tullessa käytössä olleessa ohjeessa Jätevakuusopas – Opas jätehuollon toimijoilta vaadittavista vakuuksista (5/2012). Oppaan esipuheessa on todettu, että oppaalla pyritään yhtenäistämään vakuuden määräytymisen perusteita sekä edistämään toiminnanharjoittajien yhdenmukaista kohtelua. Opas on kuitenkin myös siinä todetulla tavalla luonteeltaan ohjeellinen, eikä sillä ole oikeudellista sitovuutta. Jätevakuusoppaassa on todettu, että jätteen käsittelytoiminnan vakuuden tarkoituksena on kattaa asianmukainen jätehuolto sekä toiminnan lopettamisessa tai lopettamisen jälkeen tarvittavat toimet. Vakuuden määrän on oltava riittävä edellä mainittujen toimenpiteiden suorittamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset. Edelleen oppaassa on todettu, että vakuuden on oltava riittävä kattamaan ne kustannukset, joita toiminnanharjoittajan hallussa olevan jätteen käsitteleminen aiheuttaa, jos toiminta yllättäen päättyy. Vakuusmäärässä voidaan perustellusti ottaa huomioon myös se, että jätteellä voi olla myös taloudellista arvoa. Vakuuden määrästä voidaan vähentää hyödynnettävän jätteen taloudellinen arvo, jos jäte on luonteeltaan sellaista, että sille on olemassa vakiintuneet markkinat. Tällaisia jätteitä voivat oppaan mukaan olla esimerkiksi erilaiset kierrätettävät jätteet kuten metalli- ja lasijäte.

Murskaamattomalla betoni- ja tiilijäteaineksella ei ole vielä taloudellista arvoa. Ennen hyödyntämismahdollisuutta betoni- ja tiilijäte on murskattava ja sen laatu on tutkittava. Jätevakuudella katetaan jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset. Positiivista arvoa omaava jäte merkitään vakuuslaskelmaan nollahintaisena. Vakuuden määrän arvioinnin tulee lähtökohtaisesti perustua tilanteeseen, jossa palvelut hankitaan markkinaehtoisesti kolmannelta osapuolelta. Vakuuden on katettava myös kustannuksiin liittyvän arvonlisäveron määrä. Sillä, että betonimurske on CE-merkitty, ei ole merkitystä vakuutta arvioitaessa. Vakuus asetettaisiin ympäristöluvassa hyväksytyn kerrallaan varastoitavan enimmäisjättemäärän perusteella.

Asian ratkaisemisen kannalta merkityksellistä on se, että ympäristönsuojelulain 59 ja 60 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi

ja vakuuden on oltava riittävä mainittujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Ympäristönsuojelulainsäädännössä ei ole asetettu erityistä velvollisuutta vakuuden realisoinnin jälkeen varmistua siitä, että päättäneeseen toimintaan kuuluvista jätteistä saataisiin mahdollisimman korkea hinta tai että niitä ylipäättään myytäisiin. Vakuuden realisoituessa ei jätteistä huolehtivalla taholla myöskään ole velvollisuutta – eikä välttämättä myöskään oikeutta – jatkaa ympäristöluvan mukaista toimintaa. Vakuusjärjestelyn tarkoituksena on varmistua siitä, että jätteet saadaan asianmukaiseen käsittelyyn. Mainitut seikat ja erityisesti ympäristönsuojelulain 59 ja 60 §:n sanamuoto huomioon ottaen aluehallintoviraston päätöstä ei ole syytä muuttaa siten, että asetetun vakuuden määrää pienennettäisiin ottamalla huomioon vakuuden määrään laskennan perustana olevien jätteiden mahdollinen positiivinen arvo.

Asiakirjoissa jätevakuuks on laskettu betoni- ja tiilijätteen varastoitavalla enimmäismäärällä 150 000 tonnia. Lisäksi jätevakuukseseen sisältyy jätteellinen maa-aines ja maanläjityksen maisemointi. Lupamääräyksessä 9 määrätty betonijätteen suurin kertavarasto 150 000 tonnia sisältää käsittelemättömän ja käsitellyn jätteen yhteismäärän. Rakennusjätettä sisältävän maa-aineksen kertavarasto saa olla enimmillään 60 000 tonnia.

Aluehallintovirasto on varannut luvan hakijalle tilaisuuden täydentää jätevakuuksia koskevia tietoja ja selvittänyt kyseisen jätteen määrän käsittelykustannukset ulkopuoliselta toiminnanharjoittajalta. Luvan hakija on asiakirjoista ilmevästi täydentänyt vakuusesitystä useita kertoja asian ollessa käsiteltävänä aluehallintovirastossa. Hakemuksesta ei kuitenkaan ilmene, kuinka paljon 150 000 tonnin kerralla varastoitavasta betoni- ja tiilijättemäärästä on käsittelemättömiä ja käsiteltäviä betoni- ja tiilijätettä.

Edellä esitetyin seikoin ja ottaen huomioon ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukainen luvan hakijan selvittämisvelvollisuus, lupaviranomainen on voinut hakemuksessa esitetyn selvityksen perusteella asettaa valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetun jätevakuuden. Mainitut seikat ja aluehallintoviraston päätöksen perusteluissa vakuuden osalta lausuttu huomioon ottaen Rudus Oy:n valitus on hylättävä, eikä aluehallintoviraston päätöstä ole syytä jätteen käsittelytoimintaa koskevan vakuuden osalta muuttaa tai kumota ja palauttaa aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Nurmijärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille asiakumppaneilleen.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **6.10.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Raija Uusi-Niemi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Petri Hiltunen ja Jaakko Heinolainen.

Esittelijä Pirjo Pentinmäki

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

Nurmijärven kunta, *maksutta*

Rudus Oy, *oikeudenkäyntimaksu 270 euroa*
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

 asiakumppaneineen/
maksutta

Jäljennös maksutta

Nurmijärven kunnanhallitus

Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Kalatalousviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
 Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue

Etelä-Suomen aluehallintovirasto /
 Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>